

Rammeverk for grønne lån

V.5.1

Innholdsfortegnelse

1. Bærekraftig utvikling gjennom grønn finansiering	3
1.1 Bærekraftstrategi og -mål	3
1.2 ESG-risikostyring	4
1.3 Hvorfor bærekraftig finansiering er viktig	4
1.4 EU-taksonomien for bærekraftige aktiviteter	5
2. DNBs rammeverk for grønne lån	6
2.1 Bærekraftig finansiering hos DNB	6
2.2 Grønne lån	7
2.3 DNBs prosess for grønne lån	9
2.4 DNBs tilnærming til EUs taksonomi i dette rammeverket	10
2.5 Grønn finansiering: Eksklusjoner og begrensninger	11
3. Aktiviteter som er kvalifisert i DNBs rammeverk for grønne lån	12
1 Grønne bygg	13
2 Fornybar energi	16
3 Energiinfrastruktur	17
4 Ren transport	19
5 Produksjon	21
6 Vannforsyning, avløp, avfallshåndtering og sanering	24
7 Skogbruk	27
8 Informasjon og kommunikasjon	28
9 Bærekraftig mat	29
10 Sektorovergripende: Energieffektivisering og tiltak for reduksjon av klimagassutslipp	30
11 Sektorovergripende: Sirkulærøkonomi	31
12 Sektorovergripende: Tilpasning til klimaendringer	32
Vedlegg	33
Vedlegg A: Ekstern rådgiver	33
Vedlegg B: Presiseringer og ansvarsforbehold	34
Vedlegg C: Hvordan DNB følger LMAs prinsipper for grønne lån	35
Vedlegg D: Samsvar mellom rammeverkets aktiviteter og EUs taksonomi	36
Sluttnoter	37

1. Bærekraftig utvikling gjennom grønn finansiering

DNB er Norges største finanskonsern og et av de største i Norden målt i markedsverdi. DNB tilbyr et komplett utvalg av finansielle tjenester, bl.a. lån, sparing, rådgivning, samt forsikrings- og pensjonsprodukter til 2,4 millioner personkunder og 238 000 bedriftskunder. DNB markedsposisjon betyr at konsernet er godt posisjonert til å bidra til en bærekraftig omstilling både i Norge og internasjonalt innenfor utvalgte sektorer.

1.1 Bærekraftstrategi og -mål

Det er en strategisk ambisjon for DNB å levere bærekraftig verdiskaping gjennom lønnsom vekst, målrettet kapitalallokering, helhetlige rådgivningstjenester og tydelige bærekraftskrav. Vår strategi er forankret i internasjonalt anerkjente prinsipper, bl.a. FNs bærekraftsmål, FNs bedriftsinitiativ for bærekraft (UN Global Compact), OECDs retningslinjer, og Ekvatorprinsippene¹ for å sikre ansvarlig forretningspraksis på tvers av områdene miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring.²

Figur 1: Illustrasjon som viser hvordan bærekrafts ambisjonene er knyttet til DNBs overordnede strategiske ambisjoner.

I DNB har vi forpliktet oss til vår ambisjon om å nå netto nullutslipp innen 2050 på tvers av våre utlåns- og investeringsporteføljer, samt i vår egen virksomhet. Vi har satt foreløpige utslippsreduksjonsmål for 2030 og vi har satt et overordnet mål om å mobilisere 1 500 milliarder kroner til den bærekraftige omstillingen innen samme år.³ Vår [omstillingsplan](#), som først ble publisert i 2023 og oppdateres regelmessig, viser avkarboniseringsbaner for de enkelte sektorene. For ytterligere informasjon, se DNBs nyeste [Bærekraftsrapporter](#).

1.2 ESG-risikostyring

ESG-risiko viser til mulig negativ påvirkning på et selskaps økonomiske resultater, omdømme eller langsiktige levedyktighet med bakgrunn i faktorer knyttet til miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring (ESG-faktorer). Gjennom vårt interne kredittregelverk og konserninstruks for bærekraft i kredittvirksomheten, integrerer DNB ESG-risikovurderinger i kredittbeslutninger.

Som en del av våre standard kredittvurderinger for bedriftskunder analyserer vi hvordan kredittkunders økonomiske aktiviteter både kan påvirke og påvirkes av ESG-faktorer. Dette omfatter både omstillingsrisiko og fysisk klimarisiko. For kunder som vurderes å ha en «høy» ESG-risikoprofil, krever vi hensiktsmessige tiltak for å redusere risiko. Vår metodikk videreutvikles kontinuerlig slik at den gjenspeiler endringer i myndighetskrav. ESG risikoscoreing støttes av uavhengige tredjepartsanalyser.⁴

En helhetlig tilnærming til bærekraft

Ved å integrere miljømessige og sosiale hensyn inn i kjernevirksomheten, bidrar DNB til en ansvarlig og sosialt bærekraftig klimaomstilling. Dette er i tråd med bankens strategi for bærekraftig verdiskaping og prioriteringene i vår omstillingsplan og rapportering. Vår tilnærming til bærekraft omfatter klimarisikostyring, utslippsreduksjon, og miljøtema som havressurser, med forankring i DNBs kredittpolicy, sektorretningslinjer og risikoprosesser. Som en del av DNBs konsernovergripende virksomhetsstyring, har DNB også policyer som dekker menneskerettigheter, mangfold og inkludering, ansvarlig opptreden, digital sikkerhet og forebygging av økonomisk kriminalitet. Til sammen sikrer dette etterlevelse av myndighetskrav og bidrar til å håndtere negative påvirkninger innen utlån, investeringer, anskaffelser og drift.⁵

1.3 Hvorfor bærekraftig finansiering er viktig

For å lykkes i omstillingen til en virkelig bærekraftig lavkarbonøkonomi behøves enorme investeringer over hele verden i årene og tiårene som kommer. Mens det offentlige må legge det nødvendige grunnlaget - gjennom politisk handling, internasjonalt samarbeid, strategisk planlegging, rammebetingelser og økonomiske incentiver - må hoveddelen av den faktiske kapitaltilførselen komme fra privat sektor. **Bærekraftig finansiering er avgjørende** fordi det fungerer som en viktig bro, som har som funksjon å få økonomiske systemer til å tilpasse seg miljømessige og samfunnsmessige mål, samtidig som investeringer kanaliseres i retning av den nødvendige innovasjonen og infrastrukturen for denne omstillingen.

For å sikre at bærekraftig finansiering faktisk bidrar til denne omstillingen, er det nødvendig med en omforent forståelse av hva som kvalifiserer som bærekraftig. I Europa er det EU taksonomien som utgjør dette felles referansepunktet ved å fastsette et helhetlig klassifiseringssystem for bærekraftige økonomiske aktiviteter.

1.4 EU-taksonomien for bærekraftige aktiviteter

Taksonomi-forordningen trådte i kraft 12. juli 2020. Forordningen fastsetter grunnlaget for EU-taksonomien: Et klassifiseringsrammeverk som, med utgangspunkt i konkrete tekniske screeningkriterier, definerer hvilke økonomiske aktiviteter som kan vurderes som miljømessig bærekraftige. Formålet er å styre investeringer i retning av Europas grønne skifte og sette aktører i finansmarkedet i stand til å vurdere hvorvidt investeringer støtter opp under langsiktige miljømål. EU-taksonomien utgjør et system for klassifisering av bærekraftige aktiviteter ut fra seks viktige miljømål:

Begrensning av klimaendringene

Tilpasning til klimaendringene

Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser

Omstilling til en sirkulær økonomi

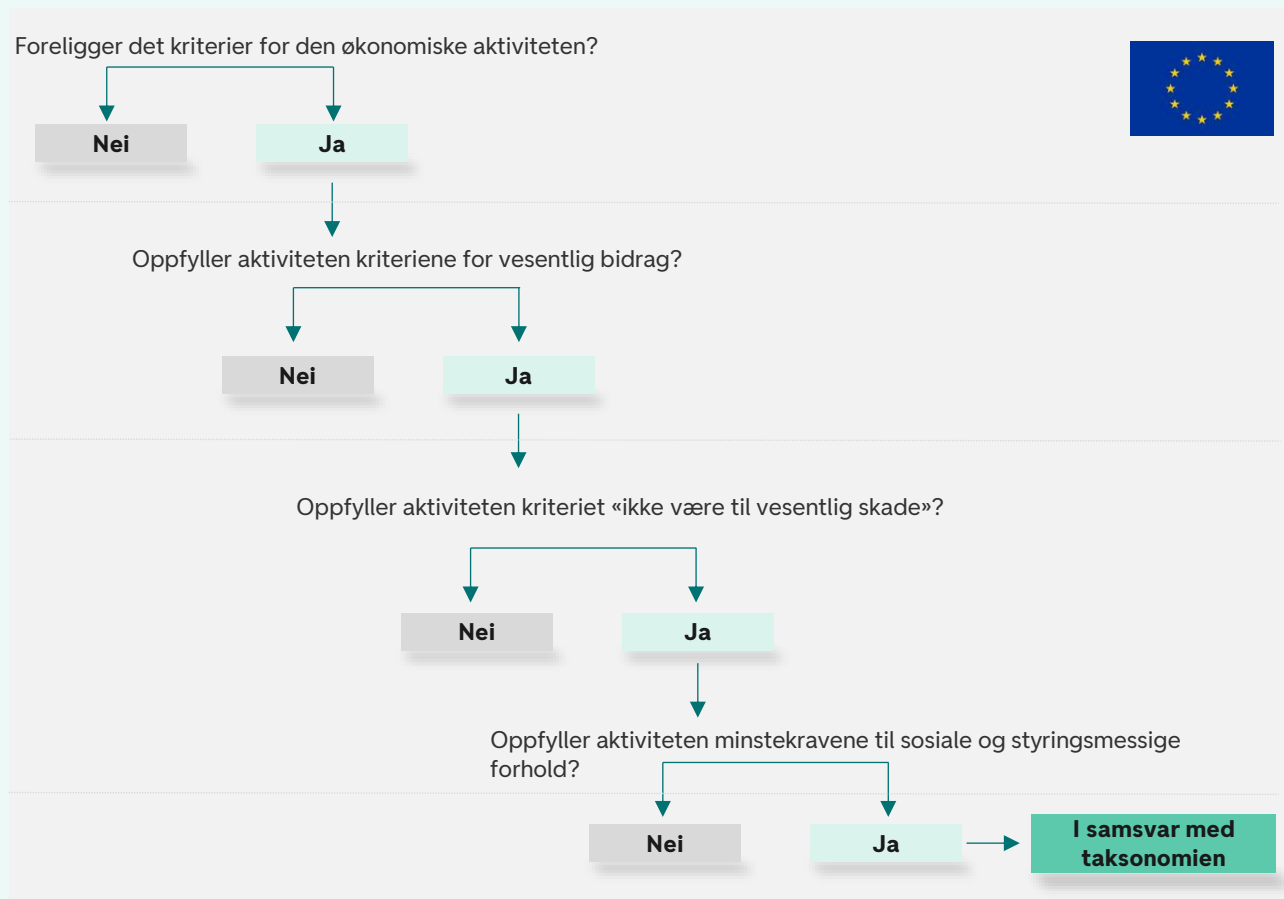
Forebygging og begrensning av forurensning

Beskyttelse og restaurering av biologisk mangfold og økosystemer

For å vurderes til og være i samsvar med EU-taksonomien, må den økonomiske aktiviteten:

- ✓ Bidra vesentlig til minst ett av de seks miljømålene
- ✓ Ikke gjøre betydelig skade (Do No Significant Harm, DNSH) på noen av de andre miljømålene
- ✓ Overholde minstekravene til sosiale og styringsmessige forhold for ansvarlig forretningsdrift

Figur 2: Illustrasjon av hvordan aktiviteter kan oppfylle de tekniske screeningkriterier iht. EU-taksonomien.

2. DNBs rammeverk for grønne lån

DNB har publisert dette rammeverket for grønne lån («rammeverket»), som omfatter DNBs kredittfasiliteter for bedriftsmarkedet, for å kunne gi oppdaterte og tydelige kriterier for grønn finansiering på tvers av ulike sektorer og økonomiske aktiviteter. Rammeverket gir en oversikt over forhåndsgodkjente aktiviteter vurdert av DNB som kvalifiserte for grønn finansiering, forutsatt at relevante kriterier er oppfylt og dokumentasjonen vurderes som tilstrekkelig.

I denne femte versjonen av rammeverket, tidligere kjent som *Rammeverket for Bærekraftige Produkter*, er vårt mål å bidra med åpenhet, forutsigbarhet og troverdighet for våre kunder. Vi har oppdatert relevante sektorer, tilhørende økonomiske aktiviteter og kvalifiseringskriterier. Vi kommer til å kontinuerlig oppdatere vårt rammeverk for å sikre at det til enhver tid reflekterer viktige utviklinger - om dette gjelder myndighetskrav, endringer i markedspraksis eller teknologi - for å sørge for at vi også fremover er godt posisjonert for å gi våre kunder best mulig støtte i omstillingen.

2.1 Bærekraftig finansiering hos DNB

DNB tilbyr en rekke bærekraftige finansieringsprodukter til våre bedriftskunder, inkludert låneproduktene vist i illustrasjonen nedenfor. Disse utfylles av vårt tilbud av bærekraftige obligasjonsprodukter hos DNB Carnegie som du kan lese om [her](#).

	Midler allokert til investeringer		Midler til generell bedriftsfinansiering	
	Grønne lån	Transisjonslån	Pure Play (Grønne lån)	Bærekraftslinkede lån
Form for finansiering	Midler allokert til investeringer som gir miljømessige gevinster	Midler allokert til investeringer med formål om å redusere utslipp	Der minst 90 prosent av selskapets aktiviteter er i samsvar med DNBs rammeverk for grønne	Lånemargin knyttet til bærekraftsresultater
Retningslinjer for bransjen	Lån i tråd med Prinsipper for grønne Lånene må oppfylle kriteriene i DNBs rammeverk for grønne eller oppfylle kriterier er i samsvar med EU-taksonomien.	Lån i tråd med Guide for transisjonslån. ² Lånene må oppfylle kriteriene i DNBs rammeverk for transisjonslån eller oppfylle kriterier som er i samsvar med EU-taksonomien.	Lån i tråd med Prinsipper for grønne Lånene må oppfylle kriteriene i DNBs rammeverk for grønne eller oppfylle kriterier er i samsvar med EU-taksonomien.	Lån i tråd med Prinsipper for bærekraftslinkede lån. ³
Kriterienivå	Aktivitet	Aktivitet og foretak	Aktivitet og foretak	Foretak

Figur 3: DNBs tilbud av låneprodukter med bærekraftselementer, for bedriftskunder.

Dette rammeverket for grønne lån retter seg mot investeringer og selskap som møter etablerte «grønne» markedsstandarder. Det supplerer med vårt eget [rammeverk for transisjonslån](#) som er utformet for høyutslippssektorer og/eller sektorer som er vanskelige å avkarbonisere,² og hvor avkarbonisering vil finne sted over et lengre tidsrom. Sammen gir disse rammeverkene en helhetlig tilnærming til finansiering av omstillingen: Grønne lån finansierer aktiviteter som har en 'grønn' profil, mens transisjonslån finansierer aktiviteter som drar utviklingen i en grønnere retning.

2.2 Grønne lån

Grønne lån er kredittfasiliteter som er spesielt utformet for å finansiere prosjekter som gir målbare miljømessige gevinster. Grønne lån defineres av **Loan Market Associations (LMA) Prinsipper for Grønne Lån** som «*alle typer låneinstrumenter som utelukkende stilles til disposisjon for å finansiere eller refinansiere kvalifiserte grønne prosjekter.*»⁶ Dette inkluderer både rene låneinstrumenter og betingede fasiliteter, slik som. kausjonslinjer, garantilinjer eller rembuser.

For at lånefasiliteter skal kvalifisere som grønne hos DNB må de oppfylle kjernekomponentene i LMAs prinsipper for grønne lån:

- 1 **Bruk av midlene:** Lånemidlene skal allokere til grønne prosjekter som gir målbare miljømessige gevinster, som angitt i lånedokumentasjon
- 2 **Prosess for prosjektvurdering og -valg:** Låntaker må tydelig kommunisere prosesser for prosjektets kvalifisering i tillegg til håndtering av miljømessig/sosial risikostyring
- 3 **Oversikt og bruk av midlene:** Nettomidlene fra lånet skal spores på en transparent måte og allokere utelukkende til grønne prosjekter
- 4 **Rapportering:** Det skal rapporteres årlig om bruken av midlene frem til de er fullt allokert eller frem til lånet forfaller. Ved vesentlige endringer skal låntaker informere og gjøre oppdaterte opplysninger tilgjengelige for långiver

For mindre kredittfasiliteter i SMB-segmentet¹⁰ tar DNB en praktisk tilnærming til overholdelse av prinsippene. Dette kan føre til mindre strenge krav knyttet til pkt. 2 og 4, avhengig av omfang, teknisk kompleksitet og type aktivitet som skal finansieres.

For en oversikt over hvordan DNB anvender disse prinsippene i praksis, se Vedlegg C. Etter hvert som prinsippene for grønne lån og markedet for bærekraftig finans utvikler seg vil dette rammeverket oppdateres slik at det gjenspeiler disse utviklingene.

Grønne lån for «Pure play»-selskaper

I tillegg til å finansiere prosjekter og investeringer der netto midler allokere til et kjent og definert formål, kan grønne lån også gis som lån til generelle bedriftsformål. Dersom minst 90 prosent av selskapets aktiviteter faller innenfor aktiviteter som er kvalifisert i dette rammeverket eller i EU-taksonomien, kan selskapet kvalifisere for grønn finansiering etter «Pure Play»-kriteriet. De resterende 10 prosentene kan på finansieringstidspunktet ikke stamme fra ekskluderte aktiviteter (se kapittel 2.5 i dette rammeverket). Overholdelse av dette kravet kan måles ut fra inntekter, samlede utgifter og/eller andre indikatorer fastsatt av DNB, og må dokumenteres og bekreftes årlig, både fra et framoverskuende og et bakoverskuende perspektiv.¹¹

2.3 Prosessen for grønne lån

Illustrasjonen nedenfor gir en forenklet oversikt over DNBs prosess for grønne lån.

Figur 4: DNBs prosess for grønne lån

Kvalifisering av aktivitet

Alle kredittfasiliteter skal følge DNBs standard kredittprosess. For å kvalifisere som et grønt lån, må den finansierte aktiviteten tilfredstille kravene gjennom et av følgende forløp:

- Ved å oppfylle kriteriene i DNBs rammeverk for grønne lån (dette rammeverket)
- Ved å benytte kundens egne Grønne rammeverk, med en ekstern verifisering (Second Party Opinion, SPO) ¹²
- Ved å oppfylle relevante tekniske screeningkriterier under EU-taksonomien (se kapittel 2.4) ¹³

Dokumentasjonskrav

For å sikre at relevante kriterier for grønn finansiering er oppfylt, kreves vanligvis følgende dokumentasjon:

- En teknisk beskrivelse av prosjektet som synliggjør forventet/faktisk positiv påvirkning ¹⁴
- Tilstrekkelig utfyllende dokumentasjon, for eksempel konsekvensutredninger, for å identifisere og vurdere potensielle negative påvirkninger knyttet til prosjektet ¹⁴
- Støttedokumentasjon der det er aktuelt (for eksempel eksterne sertifiseringer, vitenskapelige rapporter, bærekraftstrategi/omstillingsplan, tilsagnsbrev)

Grønn verifisering

DNB vurderer alle potensielle grønne lån internt for å avklare i hvilken grad de møter kriteriene. Dersom innhentet dokumentasjon med stor grad av sikkerhet tilsier at kriteriene er oppfylt, kan DNB velge å merke prosjektet som grønt. Dersom det derimot viser seg at det er usikkerhet knyttet til om lånet kvalifiserer som grønt, kan DNB velge å innhente ekstern rådgivning, og/eller stille krav om ekstern verifisering fra en uavhengig tredjepart før DNB eventuelt merker prosjektet som grønt.

Forenklet prosess for SMB-markedet

Små og mellomstore bedrifter (SMB) står for over 50 prosent av EUs bruttonasjonalprodukt og slipper ut mer enn 60 prosent av virksomhetsrelaterte klimagassutslipp.¹⁵ På tross av deres nøkkelrolle i å drive fram den bærekraftig omstillingen, møter SMBene ofte betydelige utfordringer når de skal skaffe finansiering for grønne investeringer, hovedsakelig på grunn av komplekse kriterier og rapporteringsplikter. For å imøtegå dette utga EUs plattform for bærekraftig finansiering i mars 2025 rapporten [Streamlining Sustainable Finance for SMEs](#) og la fram et skreddersydd rammeverk med sikte på å forbedre SMBenes tilgang til bærekraftig finansiering. Denne standarden har som mål å forenkle og samkjøre måten finansinstitusjoner klassifiserer lån og andre former for finansiering som bærekraftige for SMBer. Sentrale elementer omfatter mer tilgjengelige kriterier, lettere rapporteringskrav, gruppering av lignende aktiviteter, et tydeligere språk, og en forenkling av dokumentasjonskrav for livsløpsanalyse av utslipp.

Innenfor dette rammeverket har vi forsøkt å forenkle aktiviteter og kriterier i tråd med anbefalingene som er beskrevet ovenfor. Selv om vi ikke anvender ulike kriterier for grønn finansiering for SMBer og større bedriftskunder, kan vi vise større fleksibilitet i dokumentasjons- og rapporteringskravene for SMBer, basert på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.

Denne tilnærmingen er egnet for aktiviteter hvor kvalifisering av kriterier er relativt enkelt å verifisere, for eksempel mot nullutslippskjøretøy/-fartøy, prosjekter innenfor fornybar energi, og for mindre kredittfasiliteter (under 50 millioner kroner).

2.4 DNBs tilnærming til EUs taksonomi i dette rammeverket

EU-taksonomien har fungert som et sentralt referanseverktøy og en viktig inspirasjonskilde i utformingen av kriteriene i dette rammeverket. For å redusere kompleksiteten og øke brukervennligheten har vi slått sammen enkelte aktiviteter som er kvalifisert under EU-taksonomien, samt forenklet språk, kriterier og dokumentasjonskrav. Slike tilpasninger er gjort under forutsetning av at de fortsatt er i tråd med formålet med EU-taksonomien og ikke er i konflikt med gjeldende markedspraksis for grønn finansiering. EU-taksonomien er tolket etter beste evne.

Vår tilnærming til de tekniske screeningkriteriene i EU-taksonomien som et verktøy innenfor dette rammeverket kan oppsummeres som følger:

- ✓ **Vesentlig bidrag:** for å gi våre kunder et forutsigbart, transparent og felles kriteriegrunnlag for kvalifisering til grønne lån, har DNB valgt å harmonisere en stor del av rammeverket mot taksonomiens kriterier, logikk og oppsett for vesentlig bidrag. De fleste aktivitetene i rammeverket har kvalifiseringskriterier som i varierende grad er harmonisert med kriteriene for *vesentlig bidrag til å begrense klimaendringene*.
- ✓ **Ikke være til vesentlig skade (DNSH):** DNSH-kriteriene har som mål å vurdere hvorvidt aktiviteten utgjør en vesentlig skade for noen av miljømålene. Formelt krever DNB ikke DNSH-dokumentasjon for grønn finansiering. Dette er grunnet kompleksiteten og utfordringene med interoperabilitet utenfor EU/EØS-området. Den helhetlige tilnærmingen til bærekraft er likevel viktig, og DNB forplikter seg til å minimere miljøskader fra finansierte aktiviteter gjennom eksklusjonspolicyer, regulatoriske krav til nybygg og ESG-risikovurderinger.
- ✓ **Minstekravene til sosiale og styringsmessige forhold:** DNB stiller ikke særskilte dokumentasjonskrav mot EU-taksonomiens kriterier rundt sosiale og styringsmessige forhold ved grønn finansiering. DNB forventer at etterlevelse av interne kreditt- og ESG-retningslinjer, samt internasjonale standarder og gjeldende lovverk som den norske Åpenhetsloven, sikrer en høy grad av samsvar.

EU-taksonomien omfatter et bredere spekter av sektorer og aktiviteter enn det som inngår i dette rammeverket, som er avgrenset til de sektorene og aktivitetene som anses som mest relevante for DNBs grønne låneportefølje. Likevel kan økonomiske aktiviteter som DNB mener oppfyller kriteriene for å bidra vesentlig til hvilket som helst av de seks miljømålene i EUs taksonomi være kvalifisert til et grønt lån ut fra en individuell vurdering, selv om de ikke er uttrykkelig oppført i dette rammeverket.¹⁶

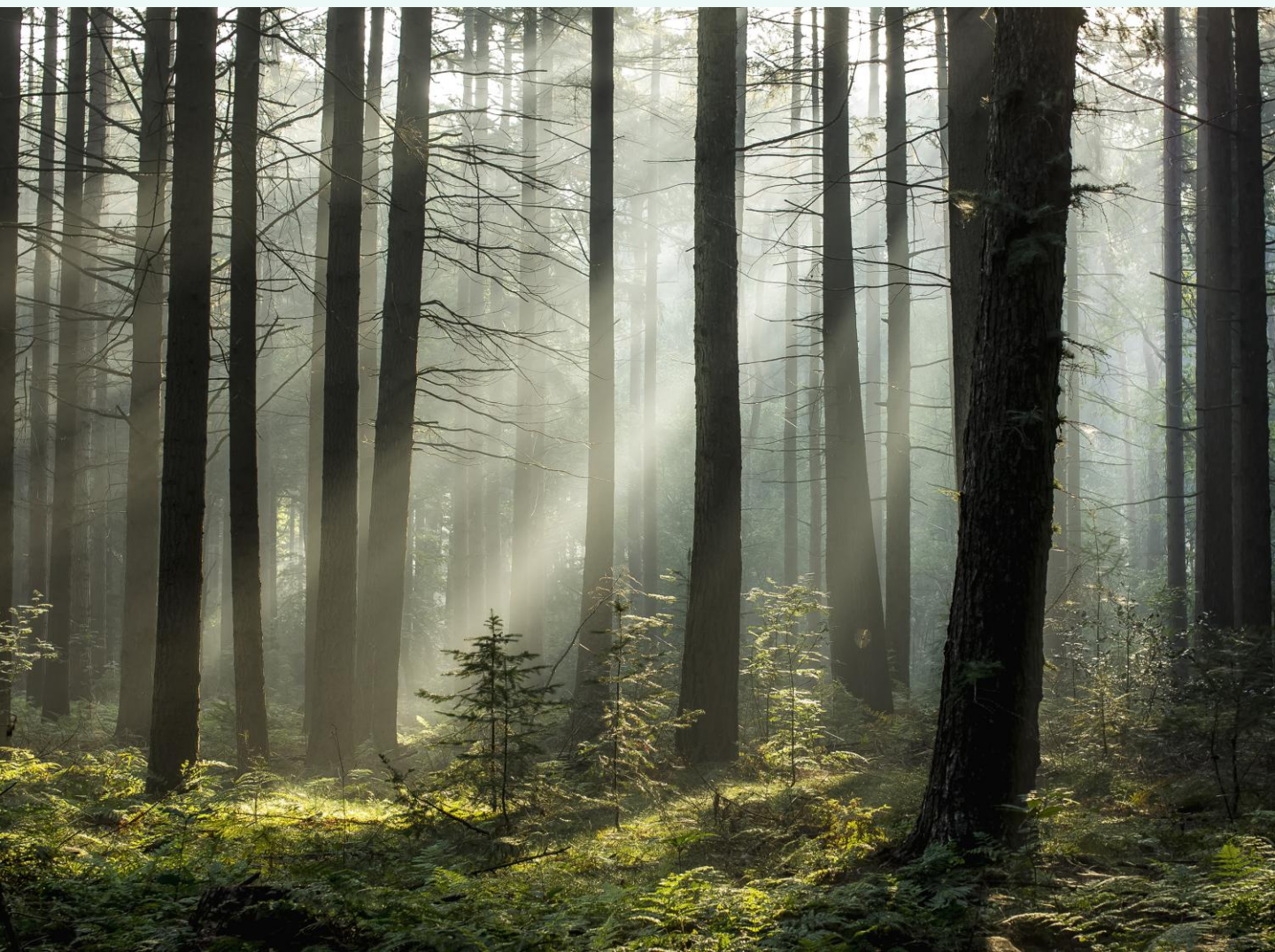
2.5 Grønn finansiering: Eksklusjoner og begrensninger

DNBs konserninstruks for [bærekraft i kredittvirksomheten](#) inneholder en liste over ekskluderte aktiviteter. Denne listen omfatter, men er ikke begrenset til aktiviteter som bidrar til brudd på menneske- eller arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan betraktes som svært uetiske.

Instruksen angir også en liste med kontroversielle aktiviteter som krever en grundigere gjennomgang og der kredittbeslutninger må tas på høyeste beslutningsnivå. Dette inkluderer blant annet aktiviteter som kan ha en negativ innvirkning på økologisk/biologisk sårbare områder. For slike aktiviteter tilbys ikke grønn finansiering.

DNB skal ikke gi grønn finansiering til investeringer og prosjekter som er viet til følgende aktiviteter:

- Leting, utvinning, produksjon, raffinering, transport eller distribusjon av fossilt brensel
- Energiproduksjon med en utslippsintensitet over 100 g CO₂e/kWh ¹⁷
- Nye byggeprosjekter der det ikke er gjennomført miljøkonsekvensutredning ¹⁸

3. Grønne lån: aktiviteter som er kvalifisert i DNBs rammeverk for grønne lån

I seksjon 3 presenteres sektorene og aktivitetene som kan kvalifisere for grønne lån under dette rammeverket. For å reflektere DNBs referansemarked og muliggjøre grønn finansiering på tvers av et bredt spekter av bærekraftige aktiviteter for bankens ulike kundegrupper, inkluderer dette både aktiviteter som er kvalifiserte, for tiden ikke kvalifiserte, eller kun delvis kvalifiserte under EUs taksonomi. Se vedlegg D for ytterligere detaljer.

Der det er aktuelt har vi brukt EU-taksonomiens kriterier for *vesentlig bidrag* som utgangspunkt for å utvikle konsekvente og hensiktsmessige kriterier for DNBs kunde- og prosjektyper. Vi har også benyttet anerkjente markedsveiledninger for grønn finansiering, herunder LMAs Prinsipper for grønne lån og Climate Bonds Initiative (CBI).

Denne seksjonen består av 12 egne sektorer/kategorier. Under hver av disse beskrives de aktuelle aktivitetene i venstre kolonne og kvalifiseringskriteriene som er knyttet til dem i høyre kolonne. I tillegg gjelder de generelle eksklusjonene og begrensningene som er oppført i kapittel 2.5 (side 11) på tvers av alle sektorer og aktiviteter.

1. Grønne bygg

Kort om sektorens betydning: Eiendomssektoren står for en betydelig andel av de globale klimagassutslippene, har et høyt energiforbruk og genererer betydelige avfallsmengder gjennom bygge- og anleggsaktivitet. Klimaendringer medfører økende fysisk risiko for sektoren, noe som gjør det viktig å ha god forståelse for både sårbarheter og nødvendige tilpasningstiltak. Ved å ta i bruk energieffektive løsninger i nybygg, videreutvikle bærekraftige byggemetoder, øke rehabiliteringstakten og implementere energibesparende tiltak, kan sektoren bidra til betydelige forbedringer for både klima og miljø.

1.1 Oppføring av nybygg

Aktivitet	Kriterier
1.1.1 Oppføring av nye boliger eller næringsbygg	<p>Ett av følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bygget har nådd eller skal oppnå et primærenergibehov (PED) som er minst 10 prosent lavere enn PED-terskelen som er satt for nesten nullenergibygninger (NZEB) i henhold til nasjonale krav.¹⁹ Bygg på over 5 000 m² må også ha en dokumentert beregning av det globale oppvarmingspotensialet over livssyklusen, og ved ferdigstillelse må bygget testes for lufttetthet og termisk kontroll.²⁰ 2. Bygningen har, eller er designet for og er ment å motta en miljøsertifisering i tråd med ordningene og minimumsgrensene spesifisert nedenfor: <ul style="list-style-type: none"> ○ BREEAM NOR Nybygg (minst «Excellent») ○ LEED «Gold» ○ Nordic Swan Ecolabel ○ Miljöbyggnad «Silver» ○ Tilsvarende sertifiseringsordninger og nivå²¹ 3. Bygget er eller er designet slik at det skal oppnå minst 50 prosent reduksjon i klimagassutslipp fra byggematerialene som leveres, sammenlignet med referanseverdien for den aktuelle bygningskategorien.²²

1.2 Anskaffelse og eierskap av bygninger

Aktivitet	Kriterier
1.2.1 Kjøp og forvaltning av fast eiendom	<p>Ett av følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bygninger oppført etter 31. desember 2020²³: oppfylder ett av de tre kriteriene beskrevet under aktivitet 1.1 Oppføring av nybygg 2. Bygninger oppført før 31. desember 2020²³: minst ett av følgende kriterier er oppfylt: <ol style="list-style-type: none"> a. Har en energiattest (EPC) med karakter A eller er innenfor den øvre 15 prosenten av energieffektive bygninger i den nasjonale eller regionale bygningsmassen.²⁴ b. Har en miljøsertifisering som er i tråd med ordningene og minimumsgrensene spesifisert i pkt. 2 under 1.1 Oppføring av nybygg c. Har en BREEAM Nor In Use Asset-sertifisering som er minst på nivå «Excellent» <p>For et stort næringsbygg skal bygget, i tillegg til å møte kriterium 1 eller 2 ovenfor, driftes effektivt gjennom overvåking og vurdering av energiytelse.²⁵</p>

1.3 Rehabilitering av bygninger

Aktivitet	Kriterier
1.3.1 Bygge- og anleggsarbeider i alle faser	Rehabilitering av eksisterende bygg som fører til en reduksjon i beregnet levert energi på minst 30 prosent, målt i kWh per oppvarmet kvadratmeter per år, ifølge energimerkingen og/eller energiberegninger, sammenliknet med byggets opprinnelige energiytelse før rehabiliteringen.

1.4 Energieffektivitet i bygninger

Aktivitet	Kriterier
1.4.1 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr	<p>Aktiviteten må være i samsvar med nyeste norske tekniske byggeforskrift der dette er aktuelt, eller innfri minstekravene som er definert for enkeltkomponenter og -systemer i henhold til EUs Bygningsenergidirektiv ²⁶</p> <p>Aktiviteten består av ett av følgende enkelttiltak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tilleggisolering av eksisterende klimaskallkomponenter (vegger, tak, kjellere og første etasje, forbedret lufttetthet)2. Utskifting av eksisterende vinduer/dører med nye energieffektive vinduer/dører3. Installasjon og utskifting av energieffektive lyskilder4. Installasjon, utskifting, vedlikehold og reparasjon av varme-, ventilasjons-, klima- og varmtvannsanlegg5. Installasjon av kjøkken- og sanitærarmaturer med lavt vann- og energiforbruk. Maksimum vanngjennomstrømning 6 liter/min. sertifisert ved hjelp av eksisterende EU/EØS-merking
1.4.2 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av instrumenter og innretninger for måling, regulering og kontroll av bygningers energiytelse	<p>Aktiviteten består av ett av følgende enkelttiltak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Installasjon, vedlikehold og reparasjon av soneinndelte termostater, smarte termostatsystemer og sensorutstyr, bl.a. bevegelses- og dagslyskontroll2. Installasjon, vedlikehold og reparasjon av bygningsautomasjons- og -kontrollsystemer, energioppfølgingssystemer (EOS), lysstyringssystemer og energistyringssystemer (EMS)3. Installasjon, vedlikehold og reparasjon av smarte målere for gass, varme, kjøling og strøm4. Installasjon, vedlikehold og reparasjon av fasade- og takelementer med solskjermings- eller solstyringsfunksjon, inkludert elementer som fremmer dyrking av vegetasjon

1.5 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av ladestasjoner for elektriske kjøretøy

Aktivitet	Kriterier
1.5.1 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av ladestasjoner for elektriske kjøretøy i bygninger. Parkeringsplasser i tilknytning til bygninger er også kvalifisert.	Denne aktiviteten er kvalifisert for grønn finansiering uten ytterligere kriterier.

1.6 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av utstyr for fornybar energi

Aktivitet	Kriterier
1.6.1. Installasjon, vedlikehold og reparasjon av fornybare energiteknologier	Aktiviteten består av et av følgende enkelttiltak forutsatt at disse installeres på stedet som tekniske bygningssystemer: <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="505 629 1315 658">1. Solcelleanlegg, varmtvannspaneler, solvarmeanlegg til varmtvannsanlegg<li data-bbox="505 685 665 714">2. Vindmøller<li data-bbox="505 741 1058 770">3. Lagringsenheter for termisk eller elektrisk energi<li data-bbox="505 797 943 826">4. Varveksler-/gjenvinningsystemer<li data-bbox="505 853 1136 882">5. Supplerende teknisk utstyr for tiltakene oppført ovenfor

1.7 Profesjonelle tjenester knyttet til bygningers energiytelse

Aktivitet	Kriterier
1.7.1 Profesjonelle tjenester knyttet til bygningers energiytelse	Aktiviteten består av en av følgende: <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="505 1162 1258 1245">1. Teknisk rådgivning (energikonsultasjoner, energisimuleringer, prosjektledelse, produksjon av energiytelseskontrakter, spesialisert opplæring) knyttet til forbedring av bygningers energiytelse<li data-bbox="505 1272 1243 1301">2. Akkrediterte energirevisjoner og vurderinger av bygningers ytelse<li data-bbox="505 1328 1082 1357">3. Energistyringstjenester og energiytelseskontrakter<li data-bbox="505 1384 1172 1413">4. Energitjenester levert av energitjenesteselskaper (ESCOer)

2. Fornybar energi

Kort om sektorens betydning: Kraftproduksjon har tradisjonelt vært en av de største kildene til globale klimagassutslipp, hovedsakelig som følge av høy avhengighet av fossilt brensel. Utbyggingen av fornybar energi er avgjørende for både avkarbonisering og økt elektrifisering av samfunnet. I 2024 kom ca. 32 prosent av verdens elektrisitetsproduksjon fra fornybar energi, samtidig som andelen fossilt brensel falt til under 60 prosent. Dette representerer et tydelig skifte i den globale energimiksen. Fornybar energi er nå den viktigste driveren for vekst i kraftsektoren og er på vei til å bli verdens største energikilde. Den spiller en helt kritisk rolle i overgangen til et lavutslippssamfunn med stadig økende etterspørsel etter energi.²⁷

2.1 Strømproduksjon

Aktivitet	Kriterier
<p>2.1.1 Utvikling, oppføring, drift, vedlikehold og/eller eierskap av strømproduksjon gjennom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Solcelleteknologi ○ Vindkraft ○ Havenergi 	<p>Denne aktiviteten er kvalifisert for grønn finansiering uten ytterligere kriterier.</p>
<p>2.1.2 Utvikling, oppføring, drift, vedlikehold og/eller eierskap av geotermisk elektrisitetsproduksjon</p>	<p>Livsløpsutslipp lavere enn 100 gCO₂e/kWh</p>
<p>2.1.3 Utvikling, oppføring, drift, vedlikehold og/eller eierskap av vannkraftproduksjon</p>	<p>Aktiviteten oppfylder ett eller flere av følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anlegget er et elvekraftverk og har ikke et kunstig reservoar ²⁸ 2. Effekttetthet over 5 W/m² 3. Livsløpsutslipp lavere enn 100 gCO₂e/kWh ²⁹
<p>2.1.4 Utvikling, oppføring, drift, vedlikehold og/eller eierskap av elektrisitetsproduksjon gjennom bioenergi (bl.a. BECCS)</p>	<p>Aktiviteten oppfylder følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konverteringseffektivitet > 35 prosent 2. Livsløpsutslipp lavere enn 100 gCO₂e/kWh ²⁹ 3. Biomasse fra skogbruk og biprodukter fra jordbruk fra regioner med utilfredsstillende nasjonale eller regionale regler for bærekraftig skog- og/eller jordbruk kan underlegges tilleggskrav for sertifisering

3. Energiinfrastruktur

Kort om sektorens betydning: Moderne energiinfrastruktur er ryggraden i den globale omstillingen til en lavkarbonøkonomi. Overførings- og hovedfordelingsnett, storskalaenergilagring og avanserte løsninger for energieffektivitet og styring på etterspørselssiden er avgjørende for å integrere den økende kapasiteten innen fornybar energi og sikre systemenes pålitelighet. Det estimeres at etterspørselen etter strøm kommer til å øke med 20–25 prosent innen 2030. Drivkreftene bak denne økningen er elektrifisering av transport, industri, oppvarming/kjøling, og utbygging av datasentre. Samtidig forventes det at fornybar energi kommer til å levere nesten halvparten av verdens elektrisitet innen 2030, noe som krever betydelige investeringer i nettutbygging og fleksibilitetsløsninger. Energilagringssystemer er avgjørende for å balansere svingningene i produksjonen fra vind- og solkraft.²⁷

3.1 Strømnett

Aktivitet	Kriterier
<p>3.1.1 Utvikling, oppføring, drift, vedlikehold og/eller eierskap av:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Overførings- og distribusjonslinjer ○ Sammenkoblinger og transformatorer ○ Avansert måleinfrastruktur og tiltak for nettfleksibilitet (f.eks. smarte nett) ○ Utstyr som forbedrer nettets effektivitet og/eller kapasitet ○ Annen støtteinfrastruktur beregnet til hvilken som helst av de ovennevnte 	<p>Aktiviteten oppfyller ett av følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strømsystemet er en del av det europeiske kraftsystemet (EU/EØS/Storbritannia) 2. Over 67 prosent av all nyetablert produksjonskapasitet er lavkarbon og ligger under terskelen på 100 gCO₂e/kWh 3. Direkte tilkoblinger og utvidelser av lavkarbonproduksjon under terskelen på 100 gCO₂e/kWh til transformatorstasjon eller nett <p>Overførings- og/eller distribusjonssystemer som utelukkende og/eller direkte kobler elektrisitet produsert fra fossilt brensel til nettet er ikke kvalifisert</p>
Aktivitet	Kriterier
<p>3.2.1 Utvikling, oppføring, drift vedlikehold og/eller eierskap av energilagringsanlegg som senere tilbakefører energien i form av elektrisitet, inkludert men ikke begrenset til:</p> <p>Batterilagringssystemer (BESS), hydrogenproduksjon gjennom vannelektrolyse drevet av fornybar energi, og pumpekraft</p>	<p>Aktiviteten oppfyller følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BESS-systemer skal designes i samsvar med IEC 62933-5-2 og testes i samsvar med IEC 62933-2-1, e.l. ³⁰ 2. BESS-systemer skal designes i samsvar med NFPA855 og testes i samsvar med IUL9540A, e.l. ³⁰ 3. Pumpekraft skal kobles til vannkraftanlegg som oppfyller kriteriene i dette rammeverket.

3.3 Varme- og kjølesystemer

Aktivitet	Kriterier
<p>3.3.1 Utvikling, oppføring, drift vedlikehold og/eller eierskap av fjernvarme- og/eller fjernkjølesystemer med tilhørende produksjonsanlegg og infrastruktur ³¹</p>	<p>Aktiviteten oppfyller følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Distribusjonssystemer der minst en av følgende betingelser er oppfylt:<ol style="list-style-type: none">a) 50 prosent eller mer av energien som brukes kommer fra fornybare kilderb) 50 prosent eller mer av energien som brukes kommer fra spillvarmec) 75 prosent eller mer av energien som brukes kommer fra kraftvarmeproduksjond) 50 prosent eller mer av energien som brukes kommer fra en kombinasjon av pkt. 1.a-1.c2. Geotermisk varme/energi skal ha livsløpsutslipp som er lavere enn 100gCO₂e/kWh3. Biomasse fra skogbruk og biprodukter fra jordbruk fra regioner med utifredsstillende nasjonale eller regionale regler for bærekraftig skog- og/eller jordbruk kan underlegges tilleggskrav for sertifisering
<p>3.3.2. Utvikling, oppføring, drift, og/eller eierskap av elektriske</p>	<p>Det globale oppvarmingspotensialet (GWP) til kjølemiddelet overstiger ikke</p>
<p>3.3.3 Utvikling, oppføring, drift, vedlikehold og/eller eierskap av avfallsforbrenning med energigjenvinning som produserer kraft og/eller varme/kjøling gjennom varmebehandlingen av restavfall. Eksempler inkluderer, men er ikke begrenset til:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Fast kommunalt avfall○ Energigjenvinning fra farlige materialer○ Ikke-resirkulerbare materialer	<p>Aktiviteten oppfyller følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Anleggseffektivitet >25 prosent2. Gjenvinning av bunnaske3. >90 prosent gjenvinning av metallholdig aske ³⁴

4. Ren transport

Kort om sektorens betydning: Transportsektoren står for over en tredjedel av verdens CO₂-utslipp, og fokus på sektoren er kritisk for avkarbonisering. Utslippene fortsetter å stige i takt med økt etterspørsel etter mobilitet og godstransport, noe som krever raske tiltak for å møte klimamålene. Elektrifisering av personbiler og godskjøretøy er den faktoren som har størst påvirkning, og salg av elbiler nådde 25 prosent av markedet i 2025. Tungtransport, som lastebiler, skipsfart og luftfart vil basere seg på hydrogen og brenselceller, i kombinasjon med investeringer i infrastruktur. Ladenettverk, nettoppgraderinger og digitale løsninger for styring på etterspørselssiden er grunnleggende for å tilrettelegge for elektrifisering. Praksis fra sirkulærøkonomi, bl.a. resirkulering av batterier og gjenbruk av komponenter, blir viktigere for å redusere livsløpsutslipp.²⁷

4.1 Godstransport på vei eller med jernbane

Aktivitet	Kriterier
4.1.1 Kjøp, finansiering, leasing, utleie og drift av kjøretøy for godstransport på vei og med jernbane	Kjøretøy, tog og godsvogner uten direkte CO ₂ -utslipp fra eksospotte

4.2 Personbiler, bytransport og hjelpemidler for personlig mobilitet

Aktivitet	Kriterier
4.2.1 Kjøp, finansiering, leasing, utleie og drift av personbiler	Nullutslippskjøretøy uten direkte CO ₂ -utslipp fra eksospotte
4.2.2 Kjøp, finansiering, leasing, utleie og drift av kjøretøy for persontransport i byer og forsteder	Busser, trikker, sporvogn, trolleybuss, undergrunnsbane og høybane uten direkte CO ₂ -utslipp fra eksospotte
4.2.3 Salg, kjøp, finansiering, leasing, utleie og drift av hjelpemidler for personlig mobilitet eller transport	Aktiviteten oppfyller følgende kriterier: <ol style="list-style-type: none"> Hjelpemidler for personlig mobilitet der framdriften kommer fra brukerens fysiske aktivitet og/eller en nullutslippsmotor Hjelpemidlene for personlig mobilitet kan brukes på samme offentlige infrastruktur som av sykler og fotgjengere

4.3 Transport på vann

Aktivitet	Kriterier
4.3.1 Kjøp, finansiering, leasing, utleie, befraktning og drift av fartøy i innenriks vannveitrafikk og sjø- og kystfartøy (gods- og passasjertransport)	Fartøyene er uten direkte CO ₂ -utslipp fra eksospotte ³⁵

4.4 Infrastruktur som tilrettelegger for lavkarbontransport og personlig mobilitet

Aktivitet	Kriterier
<p>4.4.1 Oppføring, modernisering, vedlikehold og drift av infrastruktur som tilrettelegger for lavkarbon transport på vann</p>	<p>Aktiviteten oppfyller ett eller flere av følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastrukturen er beregnet til drift av nullutslippsfartøyer uten direkte CO₂-utslipp fra eksospotte: elektrisk lading, hydrogenbasert tanking 2. Infrastrukturen er beregnet til levering av landstrøm til fartøyer som ligger til kai, eller til å utføre havnens egne operasjoner uten direkte CO₂-utslipp fra eksospotte 3. Infrastrukturen og anleggene er beregnet til omlasting av frakt 4. Modernisering av eksisterende infrastruktur som er nødvendig for å tilrettelegge for skifte av transportform og som kan brukes av fartøyer uten direkte CO₂-utslipp fra eksospotte
<p>4.4.2 Oppføring, modernisering, vedlikehold og drift av infrastruktur som tilrettelegger for lavkarbontransport på vei samt offentlig kommunikasjon</p>	<p>Aktiviteten oppfyller ett eller flere av følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastrukturen er beregnet til drift av kjøretøy uten direkte CO₂-utslipp fra eksospotte: elektriske ladepunkter, oppgraderinger av strømmettet, hydrogenstasjoner eller elektriske veisystemer 2. Infrastrukturen og anleggene er beregnet til omlasting av gods mellom transportformene 3. Infrastrukturen og anleggene er beregnet til persontransport i byer og forsteder
<p>4.4.3 Oppføring, modernisering, vedlikehold og drift av infrastruktur for personlig mobilitet</p>	<p>Infrastrukturen er beregnet til personlig mobilitet eller sykkellogistikk: fortauer, sykkelstier og fotgjengersoner, elektrisk lading og hydrogentankanlegg for kjøretøy for personlig mobilitet</p>

5. Produksjon

Kort om sektorens betydning: Produksjonssektoren har en dobbel rolle i energiomstillingen: sektoren er en stor kilde til utslipp og en avgjørende bidragsyter til lavkarbonløsninger. Den står for 25 prosent av globale CO₂-utslipp, hovedsakelig fra energiintensive bransjer som stål, sement og kjemikalier. Samtidig produseres viktige teknologier for omstillingen, som batterier for elektriske kjøretøy, hydrogen elektrolyser, vindmøller og solcellepaneler. Etterspørselen etter rene energiteknologier forventes å øke kraftig gjennom 2030, noe som vil kreve en betydelig oppskalering i industriell kapasitet og innovasjon.²⁷

5.1 Produksjon av hydrogen og vannfri ammoniakk

Aktivitet	Kriterier
5.1.1 Produksjon av hydrogen og hydrogenbasert syntetisk brensel	Ett av de to følgende kriterier må være oppfylt: <ol style="list-style-type: none"> 1. Produksjon av grønt hydrogen eller 2. Produksjon av blått hydrogen: <ol style="list-style-type: none"> a. med krav til besparelse i klimagassutslipp på 73,4 prosent for hydrogen og 70 prosent for hydrogenbasert syntetisk brensel, og b. der CO₂ fanges for lagring under bakken, og c. der CO₂ transporteres og lagres under bakken i samsvar med kriteriene for kategori 6.3 Transport og lagring av fanget CO₂ i dette rammeverket
5.1.2 Produksjon av vannfri ammoniakk	Ett av de to følgende kriteriene må være oppfylt: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ammoniakk produseres fra hydrogen som er i samsvar med de tekniske screeningkriteriene under aktivitet 5.1.1 eller 2. Ammoniakk gjenvinnes fra avløpsvann
5.1.3 Produksjon av utstyr til framstilling og bruk av hydrogen	Den økonomiske aktiviteten lager utstyr til produksjon av hydrogen som etterlever de tekniske screeningkriteriene under aktivitet 5.1.1

5.2 Batteriproduksjon

Aktivitet	Kriterier
5.2.1 Produksjon og resirkulering etter endt levetid for: <ul style="list-style-type: none"> ○ Oppladbare batterier og batteripakker ○ Akkumulatorer til transport, stasjonær og ekstern energiforsyning og andre industrielle bruksområder ○ De respektive komponentene og metallene 	Ett av de to følgende kriteriene må være oppfylt: <ol style="list-style-type: none"> 1. Den økonomiske aktiviteten muliggjør en betydelig reduksjon i klimagassutslipp innen transport, stasjonær og ekstern energilagring, og andre industrielle applikasjoner eller 2. Den økonomiske aktiviteten resirkulerer batterier etter endt levetid

5.3 Produksjon av fornybar energiteknologi

Aktivitet	Kriterier
5.3.1 Produksjon av fornybar energiteknologi	De finansierte produksjonsanleggene må i sin helhet være rettet mot produksjon av teknologi, komponenter og utstyr for fornybar energi. Aktiviteter som er listet opp under Fornybar Energi (side 16) er kvalifisert.

5.4 Produksjon av energieffektiviseringsutstyr for bygninger

Aktivitet	Kriterier
5.4.1 Produksjon av energieffektiviseringsutstyr for bygninger	<p>Ett av de to følgende kriteriene må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Den økonomiske aktiviteten produserer ett eller flere av følgende produkter og deres nøkkelkomponenter:<ol style="list-style-type: none">a. vinduer med U-verdi lavere enn eller lik 1,0 W/m²Kb. dører med U-verdi lavere enn eller lik 1,2 W/m²Kc. ytterveggsystemer med U-verdi lavere enn eller lik 0,5 W/m²Kd. taktekkingsystemer med U-verdi lavere enn eller lik 0,3 W/m²Ke. isolasjonsprodukter med en lambdaverdi lavere enn eller lik 0,06 W/mKf. tilstedeværelses- og dagslysstyring for belysningsystemerg. varmepumper som er i samsvar med de tekniske screeningkriteriene for aktivitet 3.3.2h. fasade- og taktekkingsselementer med solskjerming og solkontrollfunksjoni. energieffektiv bygningsautomasjon og kontrollsystemerj. soneinndelte termostater/enheter for smart overvåking og sensorutstyrk. produkter for varmemåling og termostatstyring for enkeltboliger tilknyttet fjernvarmesystemer, for enkeltleiligheter tilknyttet sentralvarmesystemer som betjener hele bygninger og for sentralvarmesystemerl. fjernvarmevekslere og transformatorstasjoner som er i samsvar med fjernvarme-/kjøledistribusjonsaktivitetene under kategori 3.3 i dette rammeverketm. produkter for smart overvåking og regulering av varmesystemer og sensorutstyr2. Følgende produkter er kvalifisert dersom de faller i de to høyeste energieffektivitetsklassene i henhold til forordning (EU) 2017/1369,<ol style="list-style-type: none">a. husholdningsapparaterb. lyskilderc. systemer for romoppvarming og varmtvannssystemer for boligerd. kjøle- og ventilasjonssystemer

5.5 Produksjon av lavkarbonteknologier til transport

Aktivitet	Kriterier
5.5.1 Produksjon, reparasjon, vedlikehold, ettermontering, gjenbruk og oppgradering av transportkjøretøyer, rullende materiell og fartøyer med lavt karbonavtrykk	Den økonomiske aktiviteten produserer, reparerer, vedlikeholder, ettermonterer, gjenbruker eller oppgraderer noen av følgende, uten direkte CO2-utslipp fra eksospotte: <ul style="list-style-type: none">a. tog, passasjervogner og vognerb. hjelpemidler for passasjertransport i byer, forsteder og på veic. lette og tunge kjøretøyd. fartøyer for innenlands godstransport og passasjertransport på vanne. sjø- og kystfartøyer for gods- og persontransport, og fartøyer for havnedrift og hjelpevirksomhetf. hjelpemidler for personlig mobilitet med framdrift som kommer fra brukerens fysiske aktivitet, en nullutslippsmotor, eller begge deler
5.5.2 Produksjon av bil- og mobilitetskomponenter	Den økonomiske aktiviteten produserer, reparerer, vedlikeholder, ettermonterer, gjenbruker og oppgraderer komponenter som er nødvendige for å levere og forbedre den miljømessige ytelsen av kjøretøy og hjelpemidler for personlig mobilitet som er oppført under aktivitet 5.5.1.

5.6 Produksjon av andre lavkarbonteknologier

Aktivitet	Kriterier
5.6.1 Produksjon av teknologier som tar sikte på betydelig reduksjon av klimagassutslipp i sektorer som ikke dekkes spesifikt i rammeverkets del om produksjon	Følgende kriterier må være oppfylt: <ol style="list-style-type: none">1. Den økonomiske aktiviteten produserer teknologier som tar sikte på og viser betydelige besparelser i klimagassutslipp over hele livssyklusen sammenlignet med den alternative teknologien, produktet eller løsningen med best resultat som finnes på markedet ³⁶2. Kvantifiserte besparelser i klimagassutslipp over hele livssyklusen må verifiseres av en uavhengig tredjepart

6. Vannforsyning, avløp, avfallshåndtering og -sanering

Kort om sektorens betydning: Disse sektorene er avgjørende for å muliggjøre utslippsreduksjoner på tvers av industrier. Gjennom avfallsforebygging, separat avfallsinnsamling, gjenbruk og resirkulering reduseres både metanutslipp fra avfallsdeponier og energikrevende råmaterialutvinning.³⁷ Vannforsynings- og -behandlingssystemer er sentrale for klimatilpasning ettersom 40 prosent av verdens befolkning kan rammes av vannstress innen 2030.³⁸ Disse sektorene bidrar også til å forebygge forurensning og å rehabilitere forurensede lokasjoner, samt til transport og lagring av karbon. I tillegg muliggjør de bruk av ren teknologi ved å sørge for trygg avfallshåndtering og resirkulering av kritiske komponenter, bl.a. batterier, solcellepaneler og rotorblader fra vindkraftverk, noe som reduserer ressursavhengighet og miljøpåvirkninger.

6.1 Styring av vannforsyning og avløpsvann

Aktivitet	Kriterier
6.1.1 Utvikling, oppføring, utvidelse, drift og/eller eierskap av anlegg for oppsamling og rensing av avløpsvann	<p>Aktiviteten medfører et årlig netto energiforbruk for avløpsrenseanlegg som tilsvarer eller er lavere enn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 35 kWh per personekvivalent (p.e.) per år for avløpsrenseanleggets kapasitet under 10 000 p.e. ○ 25 kWh per personekvivalent (p.e.) per år for avløpsrenseanleggets kapasitet mellom 10 000 og 100 000 p.e. ○ 20 kWh per personekvivalent (p.e.) per år for avløpsrenseanleggets kapasitet over 100 000 p.e. <p>I tillegg skal det foretas en vurdering av de direkte klimagassutslippene dersom oppføringen og utvidelsen av et avløpsrenseanlegg (med eller uten oppsamlingssystem) erstatter mer klimagassintensive behandlingssystemer</p>
6.1.2 Utvikling, oppføring, utvidelse, drift og/eller eierskap av anlegg for vannoppsamling, -behandling og -forsyning	<p>Et av de to følgende kriteriene må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Netto gjennomsnittlig energiforbruk til uttak og behandling er lik eller lavere enn 0,5 kWh per kubikkmeter vannforsyning som produseres 2. Lekkasje nivået er beregnet ved hjelp av <i>Infrastructure Leakage Index</i> metoden og terskelverdien er lik eller lavere enn 1,5 ³⁹
6.1.3 Fornyelse av oppsamling og rensing av avløpsvann	<p>Fornyelsen av et vannoppsamlingssystem eller avløpsrenseanlegg forbedrer energieffektiviteten ved å redusere systemets gjennomsnittlige energiforbruk med 20 prosent sammenlignet med egen referanse yteevne i gjennomsnitt over tre år, påvist på årsbasis</p>
6.1.4 Fornyelse av vannoppsamlings-, behandlings- og -forsyningssystemer	<p>Et av de to følgende kriteriene må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Redusere systemets gjennomsnittlige nettoenergiforbruk med minst 20 prosent, sammenlignet med egen baseline yteevne i gjennomsnitt over tre år 2. Tette gapet mellom dagens lekkasje nivå og gjennomsnittet over tre år med minst 20 prosent

6.2 Avfallshåndtering og -sanering

Aktivitet	Kriterier
6.2.1 Oppføring/drift av anlegg for sortering og behandling av ikke-farlig avfall	Aktiviteten omdanner minst 50 prosent, målt i vekt, av det behandlede, separat innsamlede ikke-farlige avfallet til sekundære råvarer som er egnet til å erstatte nye materialer i produksjonsprosessene
6.2.2 Utvikling, oppføring, drift, vedlikehold og/eller eierskap av anlegg for behandling av separat innsamlet bioavfall gjennom: <ul data-bbox="62 534 434 851" style="list-style-type: none">○ Kompostering (aerob nedbryting) med påfølgende produksjon og utnyttelse av kompost○ Anaerob nedbrytning med påfølgende produksjon og utnyttelse av biogass og biorest og/eller kjemikalier○ Produksjon av biobrensel	Bioavfallet må kildesorteres og samles inn separat. I tillegg må følgende kriterier være oppfylt: <ol data-bbox="486 482 1353 1197" style="list-style-type: none">1. Ved aerob nedbryting: den produserte komposten brukes som gjødsel eller jordforbedringsmiddel og møter kravene for gjødselstoffer i henhold til det relevante EU-regelverket eller nasjonale regler for gjødsel eller jordforbedringsmidler til bruk innen landbruk2. For anaerob nedbrytning:<ol data-bbox="534 679 1353 996" style="list-style-type: none">a. Det foreligger en overvåknings- og beredskapsplan for å begrense metanlekkasje til et minimumb. Produsert biogass brukes direkte til produksjon av elektrisitet eller varme, eller oppgraderes til biometan for injeksjon inn i naturgassnettet, eller brukes som drivstoff innen transport eller som råstoff i kjemisk industric. Den produserte bioresten brukes som gjødsel eller jordforbedringsmiddel, enten direkte eller etter kompostering eller annen behandlingd. I de tilknyttede behandlingsanleggene for bioavfall er andelen av mat og fôrvekster ³² som brukes som innsatsråstoff, målt etter vekt, som årsgjennomsnitt, maksimalt 10 prosent av innsatsråstoff3. Produksjonen av biobrensel oppfyller ett av følgende kriterier:<ol data-bbox="534 1083 1353 1197" style="list-style-type: none">a. Behandlingsanlegg for biobrensel skal være sertifisert av en frivillig EU-godkjent ordning i driftsfasen ⁴⁰, ellerb. Andelen av mat og fôrvekster som brukes som innsatsråstoff, målt etter vekt, er maksimalt 10 prosent av innsatsråstoffet som årsgjennomsnitt ⁴¹
6.2.3 Utvikling, oppføring, drift, oppgradering og/eller eierskap av anlegg for demontering av og fjerning av skadelige stoffer fra komplekse produkter, flyttbare eiendeler og deres komponenter etter endt levetid	Den økonomiske aktiviteten demonterer og renser separat innsamlet avfall i toppmoderne anlegg, for å: <ol data-bbox="534 1359 1362 1556" style="list-style-type: none">a. samle inn deler og komponenter som er egnet for gjenbrukb. skille ikke-farlige og farlige avfallsfraksjoner fra hverandre, herunder gjenvinning av kritiske råmaterialerc. fjerne farlige stoffer, blandinger og komponenter og sende disse til anlegg som har tillatelse til korrekt behandlingd. vedlegge dokumentasjon av materialene som sendes til videre behandling eller gjenbruk I tillegg gjelder følgende kriterier for spesifiserte aktiviteter: <ol data-bbox="486 1649 1353 1929" style="list-style-type: none">1. For demontering av og fjerning av skadelige stoffer fra elektrisk avfall eller elektronisk utstyr som er blitt kastet, eller kjøretøy etter endt levetid<ol data-bbox="534 1701 1353 1815" style="list-style-type: none">a. avfallet kommer fra innsamlingspunkter som innfrir gjeldende EU-krav ⁴² og nasjonale lovkravb. aktivitetene er i samsvar med krav fastsatt i de respektive EU-direktivene ⁴¹2. For demontering og fjerning av skadelige stoffer fra utrangerte skip, er anlegget enten oppført på eller har søkt om å bli tatt inn på den europeiske listen over skipsgjenvinningsanlegg

6.3 Transport og lagring av fanget CO₂

Aktivitet	Kriterier
<p>6.3.1 Transport av fanget CO₂ via alle transportformer. Oppføring og drift av CO₂-rørledninger og ombygging av gassnett der hovedformålet er integrering av fanget CO₂</p> <p><i>(inkludert installasjon av anlegg og utstyr som øker fleksibiliteten og forbedrer styringen av et eksisterende nettverk)</i></p>	<p>Følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Transport fører ikke til CO₂-lekkasje over 0,5 prosent av den transporterte massen CO₂2. CO₂ leveres til et permanent CO₂ lagringsanlegg som møter kravene for lagring av CO₂ i geologiske formasjoner under bakken i EU-taksonomien3. Egnede systemer for lekkasjedeteksjon er tatt i bruk, og det foreligger en overvåkingsplan som er verifisert av en uavhengig tredjepart
<p>6.3.2 Permanent lagring av fanget CO₂ under bakken i egnede geologiske formasjoner</p>	<p>Følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Beskrivelse og vurdering av det potensielle lagringskomplekset og det omkringliggende området utføres for å fastslå om den geologiske formasjonen er egnet som CO₂-lagringssted2. For drift av underjordiske geologiske CO₂-lagringssteder, inkludert stenging og forpliktelser etter stenging:<ol style="list-style-type: none">a. Egnede systemer for lekkasjedeteksjon er implementert for å forhindre utslipp under driftb. Det foreligger en plan for overvåking av injeksjonsanleggene, lagringskomplekset og, der dette er aktuelt, det omkringliggende miljøet, og de regelmessige rapportene kontrolleres av den kompetente nasjonale myndigheten3. Når det gjelder leting etter og drift av lagringsanlegg i EU/EØS, er aktiviteten i samsvar med direktiv 2009/31/EF. Når det gjelder leting etter og drift av lagringssteder i tredjeland, er aktiviteten i samsvar med ISO 27914:2017 for geologisk lagring av CO₂

7. Skogbruk

Kort om sektorens betydning: skog som forvaltes på en bærekraftig måte er en fornybar ressurs, og en grunnpilar i den sirkulære økonomi som leverer materialer og bioenergi som bidrar til avkarbonisering. Skoger er også blant de mest effektive naturlige karbonlagrene: de absorberer milliarder av tonn CO₂ årlig og kompenserer for nær halvparten av utslippene fra fossilt brensel, noe som gjør bevaring av skog avgjørende for å nå netto null-målene. Avskoging og skogforringelse undergraver imidlertid denne rollen ved å frigjøre lagret karbon, ødelegge leveområder for planter og dyr, og tapet av biologisk mangfold akselereres. Disse påvirkningene, kombinert med klimadrevne forstyrrelser som skogbranner og skadedyr, øker klimarisikoen og truer skogenes naturlige robusthet.

7. Skogbruk

Aktivitet	Kriterier
7.1 Etablering av skog, skogforvaltning, konservering av skog og rehabilitering og restaurering av skog	<p>Følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skogsmarken må oppfylle en av følgende sertifiseringer: <ul style="list-style-type: none"> ○ Forest Stewardship Council (FSC) ○ Norsk PEFC skogstandard (Programme for the Endorsement of Forest Certification) 2. En skogplantings- og skogforvaltningsplan (eller tilsvarende tiltak) må være etablert 3. Selskapet kan ikke være involvert i permanent avskoging

8. Informasjon og kommunikasjon **DNB**

Kort om sektorens betydning: Sektoren bidrar med infrastrukturen for datainnsamling, -behandling og -analyse og er dermed kritisk for klimaløsninger. Datasentre er selve ryggraden i digitale tjenester, men de er energikrevende: de står for 1-1,5 prosent av verdens elektrisitetsforbruk og det forventes at denne andelen kommer til å stige raskt. Investeringer i energieffektive anlegg, fornybare skytjenester og avansert kjøleteknologi kan redusere dette fotavtrykket betraktelig. I tillegg til å utgjøre viktig infrastruktur, muliggjør sektoren transformativ gevinst gjennom KI-drevne analyser og digitale plattformer, forbedring av klimamodellering, optimalisering av energisystemer, økt transparens i forsyningskjeder og tilrettelegging for utslippsovervåking i sanntid. Ved å utnytte stordata og KI kan bedrifter og myndighetene akselerere omstillingen til et lavkarbonsamfunn gjennom smartere ressursallokering og prediksjonsbasert innsikt.

8. Informasjon og kommunikasjon

Aktivitet	Kriterier
8.1 Databehandling, inkludert lagring, manipulasjon, styring, flytting, kontroll, visning, bryting, utveksling og overføring av data gjennom datasentre	<p>Følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Aktiviteten har innført alle aktuelle praksiser som er oppført som «forventet praksis» i den nyeste versjonen av de europeiske retningslinjene for energieffektivitet i datasentre (European Code of Conduct on Data Centre Energy Efficiency)2. Implementeringen verifiseres av en uavhengig tredjepart og er gjenstand for revisjon minst hvert tredje år3. Potensialet for global oppvarming til kjølemediene som brukes i datasenterets kjølesystem overstiger ikke 675 <p>Etter hvert som mer omfattende sertifiseringsordninger for datasentre utvikles og gjøres tilgjengelige, kan disse vurderes og legges til som alternative kvalifiseringskriterier for denne aktiviteten</p>
8.2 Datadrevne løsninger for reduksjon av klimagassutslipp	<p>Følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. De informasjons- og kommunikasjonsteknologiske løsningene (IKT) er beregnet på levering av data og analyser som gjør det mulig å redusere klimagassutslippene2. I de situasjonene der en alternativ løsning/teknologi allerede er tilgjengelig på markedet, kan IKT-løsningen vise til betydelige besparelser i klimagassutslipp gjennom hele livssyklusen sammenlignet med den alternative løsningen/teknologien som har best resultat3. Kvantifiserte reduksjoner i klimagassutslipp i livssyklusen verifiseres av en uavhengig tredjepart som på en transparent måte vurderer hvordan standardkriteriene, inkludert kriteriene for kritisk gjennomgang, har blitt fulgt når verdien ble utledet

9. Bærekraftig mat

Kort om sektorens betydning: Matproduksjon er en betydelig kilde til globale klimagassutslipp, særlig gjennom husdyrhold og transport av matvarer. Andre utfordringer er matsvinn, ressursbruk, forurensning, dårlig dyrevelferd og tap av biologisk mangfold. Selv om akvakultur og fiskerier har et lavere karbonavtrykk, er det fortsatt utfordringer knyttet til fôropprinnelse, fiskedødelighet, rømming og lus. Bærekraftig matproduksjon er avgjørende for å redusere utslipp og forurensning, bedre dyrevelferd, og for å sikre god mattilgang for en voksende befolkning.

9.1 Landbruks- og næringsmiddelteknologi

Aktivitet	Kriterier
<p>9.1.1. Utvikling/implementering av prosjekter, teknologier og produkter med mål om å forbedre bærekraften innen landbruk</p> <p>Eksempler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Vertikal dyrking o Hydroponisk eller aeroponisk dyrking o Økologisk jordbruk eller karbon-agro o Regenerativt landbruk o Agri-PV o Presisjonsjordbruk o Sirkulær jordbrukspraksis o Bruk av dekkvekster o Vekselbruk, mangfold og overvåking o Bruk av biokull 	<p>Aktiviteten må føre til en betydelig reduksjon i forhold til volum av matproduksjons i enten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utslipp av metan eller andre klimagasser 2. Energiforbruk 3. Bruk av plantevernmidler 4. Bruk av gjødsel 5. Generert avfall og/eller matavfall 6. Vannforbruk <p>For å vurdere om en reduksjon kan vurderes som betydelig, må den finansierte aktiviteten vurderes i forhold til bransjestandarder, energiytelsesmålinger, resultater fra peers, vitenskapsbaserte baner (der det er mulig) og beste kommersielt tilgjengelige teknologi i regional sammenheng</p>
<p>9.1.2 Utvikling/implementering av teknikker, prosjekter eller produkter som øker dyrevelferd innen jordbrukssektoren</p>	<p>Prosjektene må enten ha en anerkjent sertifisering (se nedenfor) eller legge fram verifiserbar dokumentasjon som viser etterlevelse av Dyrevelferdens velferdsindikatorer, kjent som de fem friheter, med forbedringer som bekreftes av en kvalifisert uavhengig fagperson (f.eks. veterinær eller dyrevelferdsforsker)</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sertifisering for bærekraftig landbruk fra Rainforest Alliance o RTRS o EU Organic o USDA Organic o Bonsucro o European Chicken Commitment (ECC) o Animal Welfare

9.2 Akvakultur og fiskeri

Aktivitet	Kriterier
<p>9.2.1 Utvikling eller drift av akvakultur- og fiskerianlegg, eller forbedring av eksisterende prosjekter, som oppfyller eller fører til kvalifiserte sertifiseringer</p> <p>For tydelighetens skyld dekker aktiviteten både sjøbasert og landbasert fiskeoppdrettsanlegg og infrastruktur knyttet til disse.</p>	<p>Følgende sertifiseringer anses som kvalifiserte:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Aquaculture Stewardship Council (ASC) o Marine Stewardship Council (MSC) o Debio o Global GAP o Best Aquaculture Practice (BAP), minst 2 stjerner <p>For ny etablering eller videreutvikling av virksomhet og anlegg skal relevant sertifisering være på plass senest to år etter første slakt.</p>

10. Sektorovergripende: Tiltak for energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp

Kort om områdets betydning: Menneskeskapte klimagassutslipp er fortsatt den dominerende faktoren som driver global oppvarming. Utslippene utløser og forsterker en rekke miljømessige og samfunnsøkonomiske utfordringer, som stadig hyppigere og mer alvorlige ekstremvær, stigende havnivå som truer kystsamfunnene, og utbredt tap av biologisk mangfold som svekker økosystemenes motstandsdyktighet. Dette har ikke bare direkte konsekvenser for naturen, men rammer også matvaresikkerhet, offentlig helse og global økonomisk stabilitet. For å begrense klimaendringer kreves umiddelbare og transformative tiltak, med raske og vedvarende reduksjoner i klimagassutslippene i alle sektorer, kombinert med betydelige forbedringer av energieffektivitet.

10. Tiltak for reduksjon av klimagassutslipp og energieffektivisering

Aktivitet	Kriterier
<p>10.1 Utvikling og iverksetting av prosesser, systemer, produkter, teknologier eller forretningsmodeller for betydelig reduksjon av klimagassutslippene i en bedrifts produksjon eller drift, eller i produktleverandørkjeden</p>	<p>Følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. For å vurdere om en reduksjon av klimagasser kan vurderes til å ha betydelig påvirkning kan den finansierte aktiviteten vurderes i forhold til bransjestandarder, energiytelsesmålinger, resultater fra peers, vitenskapsbaserte baner (der det er mulig) og beste kommersielt tilgjengelige teknologi i regional sammenheng 2. Den finansierte aktiviteten må ikke ha en betydelig innlåsingeffekt på infrastruktur knyttet til fossilt brensel ⁴³
<p>10.2 Forbedringer av industrielle prosesser eller infrastruktur som fører til betydelig økt energieffektivitet</p>	<p>Følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. For å vurdere om et energieffektiviseringstiltak kan vurderes til å ha betydelig påvirkning, kan den finansierte aktiviteten vurderes i forhold til bransjestandarder, energiytelsesmålinger, resultater fra peers, vitenskapsbaserte baner (der det er mulig) og beste kommersielt tilgjengelige teknologi i regional sammenheng 2. Den finansierte aktiviteten må ikke ha en betydelig innlåsingeffekt på infrastruktur knyttet til fossilt brensel ⁴³
<p>10.3 Kjøp, finansiering, utleie, leasing og drift av anleggsmaskiner som gravemaskiner, gaffeltrucker og heisekraner</p>	<p>Nullutslippskjøretøy/-maskiner uten direkte CO₂-utslipp fra eksospotte</p>

11. Sektorovergripende: Sirkulær økonomi

Kort om områdets betydning: Sirkulær økonomi er et system der materialer aldri blir til avfall og naturen regenereres. I en sirkulær økonomi holdes produkter og materialer i omløp gjennom prosesser som vedlikehold, gjenbruk, fornying, resirkulering og kompostering. Den sirkulære økonomien bidrar til å håndtere klimaendringer og andre globale utfordringer, som tap av biologisk mangfold, avfall og forurensning, ved å frikoble økonomisk aktivitet fra forbruk av begrensede ressurser.⁴⁴

11. Sirkulær økonomi

Aktivitet	Kriterier
<p>11.1 Forskning, utvikling og design rettet mot fornybare, resirkulerte og ressurseffektive/lavutslippsprodukter (inkludert emballasje), sirkulær design, produksjon, resirkuleringsprosesser og teknologier</p>	<p>Aktiviteten må føre til en dokumentert forbedring i holdbarheten, reparerbarheten eller resirkulerbarheten til produkter som er designet/produsert</p>
<p>11.2 Anskaffelse av resirkulerte/avfalls-/ressurseffektive materialer som innsatsfaktor, herunder omvendt logistikk for sirkulære verdikjeder</p>	<p>Aktiviteten må føre til, eller være del av, integreringen av strategier for sirkulær økonomi i organisasjonens relevante prosesser (design, produksjon, distribusjon, endt levetid)</p>
<p>11.3 Produksjon av nye ressurseffektive/lavkarbonprodukter (inkludert emballasje) gjennom bruk av resirkulerte, avfallsbaserte og/eller biobaserte materialer fra bærekraftige kilder</p>	<p>Aktiviteten må føre til:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En dokumentert forbedring i holdbarheten, reparerbarheten eller resirkulerbarheten til produkter som designes/produseres og 2. Integrering av strategier for sirkulær økonomi i organisasjonens relevante prosesser (design, produksjon, distribusjon, endt levetid)
<p>11.4 Innsamling, sortering, resirkulering, rengjøring, fornying, rehabilitering og reparasjon av produkter og råstoffer til gjenbruk eller gjensalg</p>	<p>Aktiviteten må føre til en vesentlig omdirigering av avfall fra deponi og forbrenning, relevant for den aktuelle avfallsfraksjonen</p>
<p>11.5 Tilbud av produkter, tjenester, forretningsmodeller, plattformen og verktøy som tilrettelegger for og muliggjør sirkulærøkonomisk praksis på tvers av bransjer. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Forretningstjenester (f.eks. regnskap, rådgivningstjenester) som bidrar til sirkulære forretningsmodeller ○ Digitale løsninger, bl.a. datasystemer og produktpass ○ Teknologileverandører (f.eks. 3D-printing) ○ Markedsplattformer for gjenbruk og delingsmodeller ○ Prediktivt vedlikehold og reparasjonsverktøy for å forlenge produkters levetid ○ Utleie- og leasingtjenester som forlenger levetiden eller øker bruksintensiteten ○ Produkt-som-tjeneste og bruksbaserte betalingsmodeller som forlenger produkters levetid 	<p>Aktiviteten må føre til:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En dokumentert forbedring i holdbarheten, reparerbarheten eller resirkulerbarheten til produkter som designes/produseres og 2. Integrering av strategier for sirkulær økonomi i organisasjonens relevante prosesser (design, produksjon, distribusjon, endt levetid)

For en samlet oversikt over veiledende prosjekttypen innen sirkulær økonomi, inkludert sektorspesifikke rapporteringsindikatorer som kan være relevante for grønn finansiering, se International Finance Corporation (IFC) sine [Harmonized Circular Economy Finance Guidelines](#) (side 12-17)⁴⁵

12. Sektorovergripende: Tilpasning til klimaendringer

Kort om områdets betydning: Selv med betydelig innsats og nye teknologier for å redusere utslipp, vil temperaturene fortsette å stige og klimaet endre seg i overskuelig framtid. Tilpasning til klimaendringer viser til prosessen med å tilpasse våre samfunn, økonomier og infrastrukturer for å håndtere faktiske eller forventede klimapåvirkninger, enten for å begrense skade eller utnytte økonomiske muligheter. I møte med nye og mindre forutsigbare værmønstre og hyppigere ekstremværhendelser må vi bygge økt motstandskraft for å kunne håndtere disse konsekvensene.

12. Tilpasning til klimaendringer

Aktivitet	Kriterier
<p>12.1 Aktiviteter som gir et vesentlig bidrag til tilpasning av klimaendringer og bygger robusthet i forhold til klimarelaterte farer. Eksempler kan blant annet være:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Installering eller oppgradering av klimarobust infrastruktur ○ Enkelttiltak for å legge til eller oppgradere klimarobuste materialer og løsninger til bygninger ○ Utvikling og installering av systemer for tidlig varsling, sanntidssensorer ○ Naturbaserte løsninger, herunder etablering av grøntområder i byer og korridorer for biologisk mangfold 	<p>Følgende kriterier må være oppfylt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En klimarisikovurdering er blitt utført 2. Risikoreduksjonen er målbar og vesentlig 3. Det er etablert en vedlikeholds- og overvåkingsplan (der det er mulig) 4. Vesentlig skade på økosystemer og biologisk mangfold unngås

	Temperaturrelatert	Vindrelatert	Vannrelatert	Fast masse-relatert
Kronisk	Endring av temperatur (luft, ferskvann, sjøvann)	Endringer i vindmønstre	Endringer i nedbørsmønstre og -typer (regn, hagl, snø/is)	Kysterosjon
	Varmestress Temperaturvariabilitet		Nedbør eller hydrologisk variabilitet	Foringelse av jordsmonnet
	Tining av permafrost		Havforsuring	Jorderosjon
			Saltvannsinntrengning Økning i havnivået Vannstress	Jordsig
Akutt	Hetebølge	Syklon, orkan, tyfon	Tørke	Skred
	Kuldebølge/frost	Storm (bl.a. snø-, støv- og sandstormer)	Ekstrem nedbør (regn, hagl, snø/is)	Jordskred
	Skogbrann	Tornado	Flom (fra kyst, elv, regn, grunnvann)	Innsynking

Figur 5: Klassifisering av klimarelaterte farer

Vedlegg A: Ekstern rådgiver

DNB ønsker å takke Bureau Veritas for å ha bidratt med uavhengig rådgivning til oppdateringen av rammeverket for grønne lån. Bureau Veritas' faglige kompetanse, interessentenes engasjement og grundige analyse har bidratt til å sikre rammeverkets robusthet og samsvar med internasjonale bærekraftstandarder og -taksonomier. Som en global leder innen testing, inspeksjon, sertifisering (TIC) og rådgivningstjenester på tvers av alle sektorer, er Bureau Veritas anerkjent over hele verden for sin fremragende kvalitet og innovasjon. Bureau Veritas bistår over 400 000 selskaper over hele verden og leverer et bredt utvalg løsninger som strekker seg utover etterlevelse for å muliggjøre bærekraftig vekst. For ytterligere informasjon, besøk www.bureauveritas.co.uk/sustainability-consultancy/sustainable-finance-services

BUREAU
VERITAS

Shaping a World of Trust

Vedlegg B: Presiseringer og ansvarsforbehold

For personer utenfor DNB er dette rammeverket for grønne lån kun til orientering. Ingen slik person kan basere seg på rammeverket for å få innvilget grønn finansiering eller til noe annet formål. DNB påtar seg intet ansvar i forbindelse med rammeverket. Derfor kan rammeverket ikke gjøres gjeldende som grunnlag for, eller på annen måte i forbindelse med, rettslige krav av noe slag mot DNB. Uten at det berører det generelle innholdet i det foregående, bør følgende bemerkes:

- DNB påtar seg intet ansvar for informasjonen i rammeverket, herunder dersom slike opplysninger skulle vise seg å være uriktige eller misvisende på grunn av bl.a. feil eller utilstrekkelige vurderinger innenfor eller utenfor DNB. Dette gjelder uavhengig av om slik informasjon gjelder fakta, omstendigheter, vurderinger, mål eller andre forhold (eksisterende eller framtidige).
- Rammeverket er dynamisk og kan endres. DNB påtar seg ingen forpliktelse om å opplyse om eventuelle endringer. DNB gir ingen garantier for at rammeverket vil oppfylle markedets kriterier eller forventninger vedrørende grønn merking.
- Rammeverket er ikke ment som juridisk eller finansiell rådgivning. Informasjonen, uttalelsene og vurderingene i rammeverket utgjør ikke et offentlig tilbud i henhold til noen gjeldende lovgivning, og heller ikke et tilbud om å selge eller en oppfordring til å kjøpe verdipapirer eller finansielle instrumenter, eller råd eller anbefaling med hensyn til slike verdipapirer eller andre finansielle instrumenter. Ingen sikkerhetsmyndighet, uansett jurisdiksjon, har godkjent dette rammeverket.
- DNB anbefaler på det sterkeste at alle som leser dette rammeverket innhenter råd om investeringer, juridiske spørsmål, skatt eller regnskap fra uavhengige profesjonelle rådgivere før eventuelle beslutninger tas. I enkelte land kan distribusjonen av rammeverket og informasjonen det inneholder være underlagt juridiske begrensninger. Personer som kommer i besittelse av rammeverket må undersøke hvorvidt slike begrensninger eksisterer og må følge disse.

Forrang

Dette dokumentet er en norsk oversettelse av den engelske versjonen av rammeverket (DNB Green Loan Framework). Ved motstrid mellom det som står i dette dokumentet og den engelske versjonen, skal det som står i den engelske versjonen ha forrang.

Vedlegg C: Hvordan DNBs følger LMAs prinsipper for grønne lån

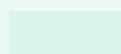
Kjernekomponent av GLP	Beskrivelse av GLP-prinsippene	DNBs samsvar med GLP-prinsippene
1. Bruk av midlene	<p>Lånemidlene må allokeres til grønne prosjekter med tydelige, kvantifiserbare miljømessige gevinster som er beskrevet i lånedokumentet.</p>	<p>Nettomidlene må øremerkes grønne prosjekter, som enten er:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Aktiviteter oppført i dette rammeverket ii. Aktiviteter oppført i kundens egne rammeverk med en ekstern vurdering (SPO), eller iii. Aktiviteter som innfrir de relevante tekniske screeningkriteriene iht. EU-taksonomien. <p>For alle Use of Proceeds-fasiliteter må forbindelsen mellom lånemidlene og hensikten med lånet (det grønne prosjektet) angis tydelig i lånedokumentasjonen.</p>
2. Prosess for vurdering og valg av prosjekter	<p>Kredittkundene må tydelig formidle hvilke prosesser som gjør prosjektet kvalifisert og prosesser for miljømessig/sosial risikostyring.</p>	<p>DNB har egne bærekraftsrådgivere for hvert forretningsområde. Disse har som mandat å vurdere hvorvidt prosjekter er kvalifisert for grønne lån i henhold til de relevante kriteriene i dette rammeverket. Gjennom dialog med låntaker innhentes nødvendig dokumentasjon og finansieringen kan offisielt vurderes som kvalifisert for et grønt lån (for en forklaring av DNBs prosess for grønne lån, se kapittel 2.3 figur 2).</p>
3. Styring av midlene	<p>Nettomidlene fra lånet må spores på en transparent måte og allokeres utelukkende til grønne prosjekter.</p>	<p>DNB har et eget registreringssystem for grønne lån med sanntidssporing. Produkteiere og bærekraftsrådgivere gjennomfører kvartalsvise gjennomganger av hele den grønne porteføljen. Dette følges av en mer omfattende revisjon av transaksjonene før årsskiftet.</p>
4. Rapportering	<p>Det skal rapporteres rundt midlene hvert år fram til fullstendig allokering eller forfall. Kredittkunden må oppdatere disse opplysningene som må offentliggjøres for långiverne. Datoen opplysningene ble utarbeidet må framgå tydelig.</p>	<p>Rapporteringskrav skal skreddersys til lånets særskilte egenskaper og låntakerens størrelse. DNBs kredittkunder skal fremskaffe og der det er praktisk mulig gjøre lett tilgjengelig oppdatert dokumentasjon på hvordan midlene er brukt. Dette vurderes individuelt inntil midlene fra lånet er trukket ned i sin helhet, har nådd forfall eller dersom det oppstår vesentlige endringer.</p>

Vedlegg D: Samsvar mellom rammeverkets aktiviteter og EUs taksonomi

Tabellen nedenfor viser en kartlegging av i hvilken grad aktivitetene i dette rammeverket er i samsvar med EUs taksonomi.

Aktivitet i DNBS rammeverk for grønne lån	Aktivitet i EU-taksonomien	Aktivitet i DNBS rammeverk for grønne lån	Aktivitet i EU-taksonomien
1.1 Oppføring av nybygg	CCM 7.1	5.1 Produksjon av hydrogen og vannfri ammoniakk	5.1.1: CCM 3.10 5.1.2: CCM 3.15 5.1.3: CCM 3.2
1.2 Anskaffelse og eierskap av bygninger	CCM 7.7	5.2 Batteriproduksjon	CCM 3.4
1.3 Rehabilitering av bygninger	CCM 7.2 (T)	5.3 Produksjon av fornybar energiteknologi	CCM 3.1
1.4 Energieffektivitet i bygninger	1.4.1: CCM 7.3 1.4.2: CCM 7.5	5.4 Produksjon av energieffektiviseringsutstyr for bygninger	CCM 3.5
1.5 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av ladestasjoner for elektriske kjøretøyer	CCM 7.4	5.5 Produksjon av lavkarbonteknologier til transport	5.5.1: CCM 3.3 5.5.2: CCM 3.18
1.6 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av utstyr for fornybar energi	CCM 7.6	5.6 Produksjon av andre lavkarbonteknologier	CCM 3.6
1.7 Profesjonelle tjenester knyttet til bygningers energiytelse	CCM 9.3	6.1 Styring av vannforsyning og avløpsvann	6.1.1: CCM 5.3 6.1.2: CCM 5.1 6.1.3: CCM 5.4 6.1.4: CCM 5.2
2.1 Elektrisitetsproduksjon	2.1.1: CCM 4.1 2.1.2: CCM 4.6 2.1.3: CCM 4.5	6.2 Avfallshåndtering og -sanering	6.2.1: CCM 5.9 6.2.2 CCM 5.7 & 5.8 + CEY 2.5 6.2.3: CEY 2.6
3.1 Strømnett	CCM 4.9	6.3 Transport og lagring av fanget CO2	6.3.1: CCM 5.11 6.3.2: CCM 5.12
3.2 Lagring av elektrisitet	CCM 4.10–4.12	7 Skogbruk	7.1: CCM 1.1–1.4
3.3 Varme- og kjølesystemer	3.3.1: CCM 4.15 3.3.2: CCM 4.16 3.3.3	8 Informasjon og kommunikasjon	8.1. CCM 8.1 (T) 8.2. CCM 8.2
4.1 Godstransport på vei eller med jernbane	Jernbane: CCM 6.2 Vei: CCM 6.6	9.1 Landbruks- og næringsmiddelteknologi	
4.2 Personbiler, bytransport og hjelpemidler for personlig mobilitet	4.2.1: CCM 6.5 4.2.2: CCM 6.3 4.2.3: CCM 6.4	9.2 Akvakultur og fiskeri	
4.3 Transport på vann	Innenlands passasjertransport: CCM 6.7 Godstransport i Norge: CCM 6.8 Godstransport til sjøs og langs kysten: CCM 6.10 Passasjertransport til sjøs og langs kysten: CCM 6.11	10. Energieffektivisering og tiltak for reduksjon av klimagassutslipp	
4.4 Infrastruktur som legger til rette for lavkarbontransport og personlig mobilitet	4.4.1: CCM 6.16 4.4.2: CCM 6.15 4.4.3: CCM 6.13	11. Sirkulær økonomi	
		12. Tilpasning til klimaendringer	

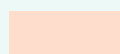
For aktiviteter merket med (T) er EU-taksonomikriterier definert som omstillingsrelaterte (transitional).

Kvalifisert iht. EU-taksonomi

Delvis kvalifisert iht. EU-taksonomien

Ikke kvalifisert iht. EU-taksonomi

1. DNB har undertegnet Ekvatorprinsippene, som er et rammeverk for å identifisere, vurdere og håndtere miljø- og sosial risiko i prosjektfinansiering. Du kan finne Ekvatorprinsippene her: <https://equator-principles.com/>.
2. For å se en oversikt og mer informasjon om satsningene og internasjonale retningslinjer som DNB har valgt å bidra til og delta i, klikk på: https://www.dnb.no/portalfont/nedlast/no/om-oss/aarsrapport/en_2024/Support_to_initiatives_2024.pdf.
3. Per 31.12.2025 ligger vi i rute for å nå målet, og har mobilisert ca. NOK 929 mrd fordelt på 1410 transaksjoner siden 1.1.2020.
4. For engasjementer opp til NOK 8 millioner kroner skal vesentlige ESG-spørsmål kommenteres i kredittsaken. Er samlet kredittengasjement over NOK 8 millioner skal ESG-risiko analyseres og kommenteres. For kunder med et kredittengasjement på NOK 50 millioner kroner eller mer skal det i tillegg gjøres en risikoklassifisering ved hjelp av et ESG-risikovurderingsverktøy som er utviklet internt. Verktøyet dekker fire tematiske områder: klima, miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring.
5. For mer informasjon, se DNBs etiske retningslinjer (Code of Conduct): <https://content.dnb.no/docs/7633818/code-of-conduct-4-feb-2025engelsk.pdf>.
6. Se nyeste versjon av LMA/LSTA Prinsipper for grønne lån her: <https://www.lsta.org/content/green-loan-principles/>.
7. Se nyeste versjon av LMA/LSTA Guide for transisjonslån her: <https://www.lsta.org/content/transition-loans-guide/>.
8. Se nyeste versjon av LMA/LSTA Prinsipper for bærekraftslinkede lån her: <https://www.lsta.org/content/sustainability-linked-loan-principles-sllp/>.
9. Høyutslippssektorer er bransjer som slipper ut den største andelen av samlede klimagassutslipp. Grunnet deres høye nivåer med bruk av fossilt brensel eller andre utslippsintensive prosesser, er disse sektorene hoveddriverne bak klimaendringene. Sektorer som er vanskelige å avkarbonisere er bransjer der det er spesielt vanskelig å redusere karbonutslipp på grunn av tekniske, økonomiske, eller infrastrukturelle barrierer. Disse sektorene kan ikke kun basere seg på fornybar energi for avkarbonisering og omfatter typisk bransjer som er avgjørende for verdensøkonomien.
10. I dette rammeverket er SMB-segmentet definert i.h.t. definisjonen fra EU-kommisjonen, som klassifiserer foretak som SMB dersom foretaket har: (i) maksimalt 250 medarbeidere, (ii) årlig omsetning som ikke overstiger 50 millioner euro og (iii) en samlet balanse på maksimalt 43 millioner euro. Den fullstendige definisjonen foreligger her: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj/eng>.
11. Etter hvert som ledende markedsveiledning for *pure play*-finansiering videreutvikles, vil DNB revurdere disse kriteriene og vurdere å oppdatere dem deretter.
12. Vi erkjenner at enkelte aktiviteter med sterke bærekraftselementer ikke er omfattet av rammeverket. DNB kan likevel tilby grønn finansiering til prosjekter der bruken av midlene allokteres til en aktivitet som ikke er omfattet av dette rammeverket eller EUs taksonomi. I slike tilfeller kan DNB kreve en uavhengig eksternt vurdering (Second Party Opinion, SPO). Den eksterne vurderingen sammen med annen relevant dokumentasjon vurderes internt for DNB avgjør om fasiliteten kan klassifiseres som et grønt lån. Merk at enhver slik fasilitet må være i samsvar med kjerneelementene til LMAs Prinsipper for grønne lån, og at leverandøren av den eksterne vurderingen (SPO provider) skal «legge fram sine kvalifikasjoner og relevant erfaring og tydelig formidle omfanget av gjennomførte vurderinger.» (se LMA/LSTA Prinsipper for grønne lån side 5 her: <https://www.lsta.org/content/green-loan-principles/>).
13. For å unngå tvil, anerkjenner DNB fullt samsvar med taksonomien som en mulig vei til grønn finansiering. For å oppnå samsvar, må alle de tekniske screeningkriteriene oppfylles, vurderes og verifiseres av en uavhengig tredjepart. For DNB innvilger grønn finansiering, forbeholder DNB seg retten til å evaluere kvaliteten på vurderinger som skal danne grunnlag for slik godkjenning.
14. Der det er mulig skal dokumentasjon av påvirkninger være kvantifiserbar og eksternt verifisert.
15. Tallene er hentet fra rapporten *Streamlining Sustainable Finance for SMEs* utgitt av EU-plattformen for bærekraftig finansiering. Rapporten kan leses her: https://finance.ec.europa.eu/publications/platform-sustainable-finance-report-streamlining-sustainable-finance-smes_en.
16. Med få unntak er aktivitetene som er merket som overgangsaktiviteter (transitional) i EU-taksonomien ikke inkludert i rammeverket. Vår tilnærming er at transisjonslån er å foretrekke for å finansiere disse aktivitetene og at kriteriene i vårt [rammeverk for transisjonslån](#) bør gjelde. DNB kan imidlertid godta og samtykke til å merke omstillingsrelaterte aktiviteter som grønne ut fra en individuell vurdering, inntil markedspraksis har utviklet seg og prinsippene for transisjonslån er godt etablert i markedet. Det presiseres også, for klarhetens skyld, at prosjekter/investeringer/selskaper som er eksternt verifisert som i samsvar med EU-taksonomien, som hovedregel vil bli klassifisert som grønne av DNB (se også sluttnote 13).
17. For porteføljefinansiering av ikke-fossile energiproduksjonsaktiviteter kan dette unntaket fravikes for inntil 10 % av aktivitetene som ikke er i samsvar med dette rammeverket eller EU-taksonomien. Denne andelen kan omfatte ikke-fossile energiproduksjonsaktiviteter med utslippsintensitet over unntaksterskelen på 100 gCO₂e/kWh. Eventuelle slike unntak vil bli vurdert av DNB fra sak til sak.
18. Finansiering i tidlig fase kan fritas for dette kravet. Denne tilnærmingen sikrer praktisk gjennomførbarhet i de tilfeller der en miljøkonsekvensutredning iht. regionale regler om normativ prosjektutviklingsprosesser ikke er blitt påbegynt eller ferdigstilt.
19. For boligbygg må kravet om 10 prosent under NZEB gjelde for minst 75 prosent av bruttoareal (BTA).
20. Dokumentasjonen er basert på minstekravene til de aktuelle nasjonale byggeforskriftene som er gjeldende på ethvert tidspunkt. For boligbygg utføres beregningen og testingen for et representativt utvalg leilighetstyper.
21. Tilsvarende sertifiseringer, bl.a. CASBEE (minst S eller A), BOMA BEST (minst «Gold»), HQE (minst «Excellent») og DGNB (minst «Gold») kan anses som kvalifisert avhengig av hvert enkelt tilfelle.
22. I norsk kontekst brukes Grønn Byggallianse sin metode for beregning samt relevante referanseverdier.
23. Bygget før/etter 31. desember 2020 defineres ut fra dato for innsending av en fullstendig byggesøknad.
24. For boligbygg må minstenivået for energiattesten eller det å være i den øvre 15-prosenten gjelde for minst 75 prosent av bruttoareal (BTA).

25. Dette er aktuelt dersom effektiv nominell effekt for oppvarmingsystemer, systemer som kombinerer romoppvarming med ventilasjon, klimaanlegg eller systemer som kombinerer klimaanlegg med ventilasjon er over 290 kW. Dersom det ikke foreligger dokumentasjon på 290 kW-terskelen, brukes det alternativt en grense på 5 000 kvadratmeter.
26. For gjeldende nasjonale tiltak, se direktiv 2010/31/EU, *Energy Performance of Buildings*: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:153:0013:0035:en:PDF>. Merk at DNB for det norske markedet vurderer etterlevelse av de nyeste byggeforskriftene som å tilfredsstille kriterier for energieffektiviseringstiltak, der det er aktuelt.
27. Tallene er hentet fra IEA World Energy Outlook 2025. Rapporten foreligger her: <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2025?s=09>.
28. Elvekraftverk er definert til å ha en maksimum lagringskapasitet på 24 timers produksjon.
29. Generelt oppfylder vannkraftverk livsløpsutslippskravene på ≤ 100 gCO₂e/kWh. Globale studier fra [NREL](#) og [UNECE](#) viser at vannkraftens mediane livsløpsutslippskrav (LCE) er mellom 20-30 gCO₂e/kWh, som ligger langt under terskelen på 100g, mens norske vannkraftverk i gjennomsnitt ligger på 3,33 gCO₂e/kWh ([Norsus 2019](#)). DNB forbeholder seg retten til å kreve LCE-dokumentasjon dersom konkrete risikofaktorer antyder at det er mulig at man ligger over terskelen på 100 g, for eksempel ved finansiering som omfatter egenskaper knyttet til høye utslipp, slik som tropiske lokasjoner, lavlandsreservoarer, lav effekt-tetthet (<5W/m²), lang oppholdstid, store sesongmessige vannstandsendringer, i de første årene etter oppdemming eller tegn på avgassing eller høye metanflukser. Finansieringer uten slike risikofaktorer kan, etter en individuell vurdering av DNB, unntas fra LCE-dokumentasjonskravene.
30. DNB anerkjenner at beste praksis innen BESS-design, -testing og -sikkerhet er et felt i rask utvikling. DNB kan tilby grønn finansiering til kredittkunder som kan dokumentere tilsvarende eller høyere sikkerhetsnivåer enn standardene oppgitt i dette rammeverket.
31. Dette inkluderer anlegg for kraftvarmeproduksjon fra enhver kilde som oppfyller tilknyttede kriterier.
32. Bedrifter oppfordres sterkt til å forplikte seg til å fremme robust kontroll, deteksjon og overvåking av kjølemiddellekkasjer, samtidig som de sørger for gjenvinning, resirkulering eller destruksjon av kjølemidler ved endt levetid.
33. Globalt oppvarmingspotensial er potensialet for at et stoff bidrar til klimaendringer. Det globale oppvarmingspotensialet til et kjølemiddel definerer dens globale oppvarmingspotensial i forhold til CO₂e. Verdien beskriver den globale oppvarmingseffekten over en viss tidsperiode. For kjølemidler er perioden vanligvis 100 år. For eksempel er det globale oppvarmingspotensialet til kjølemiddelet R-134a 1 430, noe som betyr at 1 kg R134a bidrar 1 430 ganger så mye til drivhuseffekten som 1 kg CO₂ i løpet av 100 år etter utslipp ([IPCC 2007](#)).
34. Dette gjelder der DNBs låntaker er foretaket som er ansvarlig for å håndtere gjenvinning av bunnasken.
35. Av hensyn til driftssikkerheten og kontinuitet kan fartøy være utstyrt med støttesystemer drevet av diesel eller tilsvarende reservesystemer. Bruken av slik reservekraft kan tillates (og være forenelig med lån merket som grønne) i nødtilfeller eller i forbindelse med uforutsette omstendigheter (for eksempel batterifeil, ekstreme værforhold eller mangel på landstrøm). Dersom faktisk eller forventet bruk av reservedrivstoff overstiger 10 prosent av samlet driftstid innenfor et kalenderår, skal låntaker raskt melde ifra til banken, legge fram en redegjørelse og, hvis aktuelt, iverksette tiltak for å gjenopprette nullutslippsdrift. Dersom bruken ikke begrunnes tilstrekkelig eller det ikke iverksettes korrigerende tiltak, forbeholder DNB seg retten til å revurdere lånets klassifisering som grønn og kan, fra sak til sak, omklassifisere lånet til ikke-grønt.
36. Dette omfatter produksjon av husholdningsapparater som tilhører de to beste energieffektivitetsklassene til det relevante EU-energimerket.
37. Teksten er hentet fra UNEP Emissions Gap Report 2024. Hele rapporten kan leses her: <https://digitallibrary.un.org/record/4064527?v=pdf>.
38. Teksten er hentet fra FNs World Water Development Report 2024. Du kan lese hele rapporten her: <https://www.unwater.org/publications/un-world-water-development-report-2024>.
39. Eller beregnes ved hjelp av en annen hensiktsmessig metode, og terskelverdien fastsettes i samsvar med artikkel 4 (s. 15-16) i Europaparlamentets og -rådets [direktiv \(EU\) 2020/2184](#).
40. Tidlig fase-finansiering kan være unntatt fra disse kriteriene så lenge sertifiseringen er forutsett å være på plass når anlegget er i drift.
41. Med «mat- og fôrvekster» menes stivelsesrike vekster, sukkervekster eller oljevekster som dyrkes på jordbruksarealer som hovedavling, unntatt restprodukter, avfall eller lignocelluloseholdig materiale og mellomavlinger, som fangvekster og dekkvekster, forutsatt at bruken av slike mellomavlinger ikke medfører behov for ytterligere arealer.
42. Den økonomiske aktiviteten demontering av og fjerning av skadelige stoffer fra elektrisk og elektronisk avfall må møte kravene fastsatt i artikkel 8 i Direktiv 2012/19/EU som kan leses her: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012L0019> og i Vedleggene VII og VIII til det aktuelle direktivet.

Den økonomiske aktivitetens demontering av og fjerning av skadelige stoffer fra kjøretøy etter endt levetid må møte kravene fastsatt i Direktiv 2000/53/EF, artikkel 5 og artikkel 6, som kan leses her: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:02fa83cf-bf28-4afc-8f9f-eb201bd61813.0005.02/DOC_1&format=PDF og i Vedlegg I til det aktuelle direktivet.
43. OECD definerer karboninnlåsing som: «Karboninnlåsing skjer når (eksisterende eller ny) infrastruktur eller verdier som er knyttet til fossilt brensel brukes videre på tross av muligheten for å erstatte dem med lavutslippsalternativer, noe som fører til forsinkelser eller hindrer omstilling til nesten-null eller nullutslippsalternativer.» Du kan lese mer om dette temaet her: https://www.oecd.org/en/publications/mechanisms-to-prevent-carbon-lock-in-in-transition-finance_d5c49358-en.html.
44. Tekstene «Kort om sektorens betydning» er hentet fra: https://www.ellenmacarthurfoundation.org/topics/circular-economy-introduction/overview?gad_source=1&gad_campaignid=21028661931&gclid=EALalQobChMI78n7vJWwkQMVT1yRBR2m-i3fEAYASAAEglwdfD_BwE.
45. Kvalifisering kan dokumenteres både kvalitativt og kvantitativt, blant annet gjennom: i) Overholdelse av EUs forordning om emballasje og emballasjeavfall (PPWR) (ennå ikke implementert som et lovkrav i EU), ii) Sertifiseringer i henhold til ISO 59000-serien, ISCC Plus eller EUs miljømerke, og iii) Bruk av Material Circularity Indicator (MCI) for å bestemme og dokumentere hvor sirkulært et produkt eller en materialstrøm er.